

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 6/2014

vyšlo 28. 3. 2014

cena 15 Kč

**Rýmařov navštívil předseda
poslanecké sněmovny Jan Hamáček**

**Polské jazzové Radek Nowicki trio
vystoupilo v SVČ**

ročník XVI.

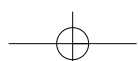
**Toulavý džiny Věry Martinové
zaměřily do Rýmařova**

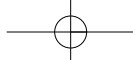

**U kanónu stál: Hrad Sovinec otevírá
brány o víkendu 4. a 5. dubna**

**Rýmařovští desetibojaři zápolili
u zelených stolů**

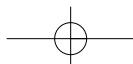
Barevnost fasád domů: Pevná pravidla, nebo živelnost?

Nudnou šed' fasád domů, která byla znakem totalitní uniformity, vystřídala v posledních letech

pestrá paleta pastelových barev, někde vkusných, jinde nepříliš lahodících oku. Žlutá, okr, meruň-

ková, lososová, modrá, zelená, oranžová, tyrkys. Dá se říci, že většine rýmařovských ulic šed'

rozhodně nehrozí, zejména revitalizovaným panelovým sídlištím. Schopnost člověka rozeznávat

Pár slov... o informačních technologiích

Ano, valí se to na nás ze všech stran. Vývoj informačních technologií je raketový a zjevně nezadržitelný, nejdramatičtější rozvoj, jaký kdy lidská společnost zažila. Fenomémem dnešní doby je internet, chytré mobilní telefony, satelitní navigace. Zprávy si posíláme e-mailem nebo „esemeskami“ do mobilních telefonů, blíží se doba, kdy si zprávy budeme moci přečíst na displeji hodinek či na brýlích. Na rozhraní tisíciletí se zdálo, že SMS budou nadlouho nepřelomovějším vynálezem mezi lidské komunikace, během tří let se však prosadil Skype (internetové telefonování a video komunikace prostřednictvím počítače). V nepřehledné změti technologických a investičních sporů se za pár let objevil další systém - Facebook a počtem poslaných zpráv překonal množství zpráv posílaných přes e-mail, SMS a jiné platformy. V konkurenčním boji se možnosti rozšiřují o tzv. WhatsApp, který kromě předávání zpráv umožňuje vytvářet „dočasné“ sociální sítě. Trendy výpočetní a komunikační techniky počítají s mnoha dalšími možnostmi, jako je například tzv. internet věcí (IoT), stav, kdy jsou k internetu připojeny a s jeho pomocí ovládány či využívány nejen počítače, mobilní telefony či televize, ale také např. přístroje a zařízení v domácnosti (lednička by mohla rozeznat, jaké zboží je v ní uloženo, zhodnotit potřebnost doplnění zásob a zajistit nákup potřebných potravin a produktů a jejich dodávku až do domu), automobily bez řidiče, sofistikované řízení provozu celého domu (topení, větrání, clonění oken nebo skleníků) apod. V každém případě se enormně zvyšuje množství informací, které se k nám chtěně i nechtěně dostávají a které na nás naléhají.

Vůbec si netroufám psát o možnostech a využití věcí, které jsou produktem současného vývoje a rozvoje informačních technologií a o kterých v podstatě nemám ani ponětí. Spíše mne zajímá odvrácená stránka věci. Stále vzrůstající závislost lidské společnosti na moderních informačních technologiích ve všech oblastech lidské činnosti nás samozřejmě přivádí k mnohem výraznějšímu ohrožení funkčnosti celého systému, než tomu bylo dříve. Stačí si jenom v hrubých rysech představit

možné katastrofické scénáře v důsledku zhroutení nebo zničení některých systémů centrálního řízení energetických nebo infrastrukturálních procesů nezbytných pro život společnosti i jednotlivců.

Nemusíme se ale znepokojovat jen možnými hrozbami pro praktické fungování lidského společenství jako celku. Přemíra informací, která nás díky novým technologiím obklopuje, vede k neustředěnosti, pocitu zahlcenosti a neovladatelnosti všech podnětů, které invaze informací přináší. Nové technologie také přispívají k prohlubování bariér mezi generacemi, které vyrůstaly a žily bez těchto vymožeností, a generací současnou. Starší generaci vadí, že mladí lidé opouštějí formu textové informace, nečtou, nezabývají se historií a filosofií, jsou závislí na audiovizuálních podnětech a všeobecně mají tendenci považovat starší generaci za „hloupější“, protože nedovede držet krok s pokrokem v informačních technologiích; mnoho babiček, ale i vševědoucích dědů je však svým školou povinným vnoučatům vděčno za pomoc při zvládnutí běžných problémů s počítačem nebo chytrým telefonem. Nicméně ani současní mladí nejsou „chytří na věky“, nové technologie nezadržitelně nahrazují dosavadní způsoby mezilidské komunikace, vyhledávání informací, vzdělávání i zájmových aktivit za formy nové, zcela nečekané a sofistikovanější.

K dnešnímu tématu pár slov mne „přistrčil“ článek Jana Malindy uveřejněný v MAGAZÍNU DNES + TV ze dne 13. 3. 2014, ze kterého jsem také převzal většinu informací. Podle neurologa Martina Jana Stránského rozvoj technologií vede čím dál víc k pasivnímu přijímání informací, které podle některých neurologů směřuje ke ztrátě integrovaného myšlení. Konstatuje, že podle neuropsychologa Dr. Ravi Chandra „informační technologická ‘revoluce’ a hlavně sociální sítě působí tak, že nás postupně oddalují od hlubších procesů, kterých je náš mozek schopen. Místo, aby se lidé pozastavili a domýšleli, spokojují se pouze s tím, že vědí, kde něco najít. Říká se tomu ‘transakční’ myšlení - člověk při něm nachází další informace pouze prostřednictvím jednoho a stejného procesu hledání. Vše ještě

zhoršuje fenomén tzv. technologického ‘multitasking’, tj. dělení mnoha věcí najednou, například textování, používání facebooku a sledování televize. Žádná z nich nenabízí možnost k hlubšímu integrovanému myšlení“. Pro náš mozek je použití cesty k informacím důležitější než jejich rychlé získání či informace samotná.

Neurolog Stránský ve svém blogu ze dne 5. 12. 2013 prezentuje názor, že „technologie dosáhla určité míry, která nám začíná **evolučně bránit v dalším vývoji lidského mozku** a jeho schopnosti řešit neznámé problémy, a nové technologie a sociální sítě urychlují sjednocení civilizace k průměrnosti. Hovoří se o tak zvané homogenizaci a z této ideje vycházejí i některé sci-fi úvahy, které tvrdí, že z lidstva se stává superdruh na principu mravenců nebo včelstva a že i my budeme mít jednou obrovskou základnu řadových dělníků, dále jakousi pseudointeligenční elitu kapitánů rozdělující

cích úkoly a nad nimi královnu na trůnu“.

Podobných představ o budoucnosti lidstva již bylo hodně, pro pochopení chodu světa nezaškodí nechat se poučit o zvláštním světě tvorů, se kterými sdílíme naši zemi a který v mnoha směrech zasluhuje naši pozornost a náš obdiv. V minulém čísle našich novin byl zveřejněn článek *Jaro brzy probudí i mravence se základními informacemi o životě tohoto společenského hmyzu*. Patrně by bylo užitečnější místo mých „pár slov“, které se jenom lehce dotýkají nesmírně rozsáhlého tématu rozvoje informačních technologií a samozřejmě nemohou nic „řešit“, věnovat se blíže právě jednomu z těch zázraků přírody na naší planetě. Možná (pouze s chabým zástupným zdůvodněním) i proto, že právě mravenci jsou v našich horách významným fenoménem. Snad tedy někdy jindy na jiném místě našich novin.

M. Marek

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Termíny mobilního svazu nebezpečného a objemného odpadu	str. 3
Předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček navštívil Rýmařov	str. 5

Odbory informují

Odbor dopravy - Malý průvodce dopravním značením (3)	str. 6
--	--------

Školství

Festival souborů v ZUŠ Rýmařov	str. 6
Taneční obor postupuje na mistrovství Moravy	str. 7
Za tureckou kávou, medem a pŕlměsícem	str. 7

Z Rýmařova do světa

Ze života dobrovolníků v Karibiku (3)	str. 11
---	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Muzeum zahájilo celoroční projekt přednáškou o čarodějnictví	str. 17
Exponát měsíce dubna 2014 - Kamnový kachel se symbolem gramatiky	str. 17

Jazzclub

Jazzová průzkumníci Radek Nowicki trio	str. 21
--	---------

Organizace a spolky

Svatba jako řemen podle Hawdona	str. 22
Kelt Grass Band po roce opět na Portě	str. 23

Naše listárna

Vzpomínka na kněze naší farnosti	str. 24
--	---------

Akce hradu Sovince

Hradní sezóna začíná 5. dubna	str. 26
-------------------------------------	---------

Sport

Sportovní klub Studio Sport a zdraví oceněn Českým olympijským výborem	str. 28
Autokrosari v Rýmařově zahajují závodní sezónu	str. 29

Foto na titulní straně:

Miloslav Marek - Jaro vstoupilo bez zaklepání

Aktuálně z města

Rýmařov navštívil předseda poslanecké sněmovny Jan Hamáček

Do Moravskoslezského kraje přijel ve čtvrtek 13. března předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jan Hamáček s doprovodem. Na Rýmařovsko zavítal v pátek 14. března v doprovodu poslance Ladislava Velebného. Hned zrána navštívil předseda sněmovny obecní úřad v Dolní Moravici, kde se zapsal do pa-

mětní knihy. Před rýmařovskou radnicí přivítal Jana Hamáčka, poslance Ladislava Velebného a ředitele kabinetu Jana Morávka místostarosta Rýmařova Jaroslav Kala. V zasedací síni městského úřadu je seznámil s historií a současnými problémy města a jeho okolí. Předseda se zajímal o témata, která trápí jak státní správu,

tak samosprávu. Za účasti novinářů o tom diskutoval s tajemníkem MěÚ Jiřím Furikem a starostkou Ryžoviště Evou Lašákovou. S ředitelem Soukromé střední odborné školy Prima a radním Markem Bociánem hovořil o otázkách školství. Místostarosta Jaroslav Kala zmínil problém nezaměstnanosti na Rýmařovsku a požádal předsedu Jana Hamáčka o pomoc při obsazování volného prostoru v průmyslové zóně. Na závěr se Jan Hamáček podepsal do rýmařovské pamětní knihy.

Z radnice se delegace přemístila do závodu RD Rýmařov, s. r. o., kde předsedu Hamáčka přivítal zástupce vedení František Příkaský, který provedl přítomné provozem výroby rodinných domků. Prezentační firmy byl předseda Poslanecké sněmovny mile překvapen a konstatoval, že kdyby neměl vyřešenou bytovou otázku, určitě by se o rodinný

dům z produkce RD Rýmařov zajímal.

Poté Jan Hamáček navštívil závod Styrotrade, a. s., Rýmařov, kde se setkal s majitelem firmy Davidem Urbanem a ředitelem Janem Kubečkem, seznámil se s historií a současností této firmy a také s technologií výroby polystyrenu. K delegaci se připojil i starosta Břidličné Bohumír Kamenec. Místostarosta Jaroslav Kala při té příležitosti ukázal Janu Hamáčkovi průmyslovou zónu.

Návštěvu Rýmařova zakončil předseda Poslanecké sněmovny exkurzí v pivovaru Excelent, kterou připravil Luboš Dřevo a Václav Hák. Jan Hamáček dostal jako upomínku džbán piva. Po obědě se místostarosta Jaroslav Kala s předsedou Hamáčkem a jeho doprovodem jménem všech rozloučil a popřál jim šťastnou cestu do Prahy.

Ing. Jaroslav Kala, místostarosta

Foto: archiv STA

Snižme společně náklady na energie pro naše domácnosti, firmy a spolky

Lidé se sdružují, aby získali lepší ceny. Aukce jako cesta k úsporám!

Jen pár kroků k úsporám...

- 1. krok:** Na kontaktním místě předáte potřebné podklady.
- 2. krok:** eCENTRE sesbírání podklady od všech domácností / místních firem...
- 3. krok:** ...a sdruží poptávku do elektronické aukce (e-Aukce).
- 4. krok:** Poté osloví široké portfolio dodavatelů a vyzve je k účasti v e-Aukci.
- 5. krok:** V internetové aukční síni jsou porovnány nabídky dodavatelů.
- 6. krok:** eCENTRE porovná vaše stávající ceny s cenou vzešlou z e-Aukce.
- 7. krok:** Je-li cena z e-Aukce nižší než vaše stávající cena, eCENTRE zajistí podpis smlouvy mezi vámi a vítězným dodavatelem. Máte tak zajištěn 100% administrativní servis.

Co je to elektronická aukce?

Jde o elektronickou dražbu, ve které dodavatelé přes internet snižují své nabídky a snaží se tak získat skupinu klientů. Výhodou tohoto způsobu nakupování je průhlednost celého průběhu nákupu a navíc fakt, že dodavatelé o svého klienta férově soutěží.

Podklady potřebné pro zařazení do e-Aukce

- Kopie smlouvy včetně případných dodatků a všeobecných obchodních podmínek (elektrina / zemní plyn)
- Kopie ročního vyúčtování (elektrina / zemní plyn)
- Spojovací číslo SIPO, případně č. bankovního účtu pro uvedení způsobu plateb záloh
- Podepsaná smlouva mezi eCENTRE a klientem

Je účast v e-Aukci zpoplatněna?

Ne, domácnosti ani firmy nehradí žádné poplatky. Aukce je pro vás zcela ZDARMA! Aukční poplatek zaplatí pořadatelské firmě po ukončení aukce dodavatel, který e-Aukci vyhraje.

**PŘES 92 % Z 21 TISÍC DOMÁCNOSTÍ
UŠETŘILO V MINULÉM ROCE VÍCE
NEŽ 20 % NÁKLADŮ NA ENERGIE.**

*Lidé z 652 měst a obcí v roce 2013
ve sdružených e-Aukcích ušetřili
210 milionů korun.*

**Chcete také šetřit bez starostí a poplatků?
Spojte se s námi a změňte pravidla ve svůj prospěch.**

**ELEKTRONICKÉ AUKCE
S eCENTRE.**

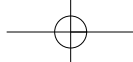
až -20%

**Kontaktní místo:
BYTERM Rýmařov
24. 3. - 9. 4. 2014
Pondělí a středa 10-12
a 13-17 hod.**

**Poskytovatel služby
(Organizátor e-Aukce)
eCENTRE, a. s.**

**Více informací na
www.ecentre.cz**

Odbory MěÚ informují

odbor dopravy

Malý průvodce dopravním značením - 3. část

Vzhledem k tomu, že někteří řidiči ve městě neustále porušují zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, zejména co se týká zákazu zastavení a stání, parkování mimo vyhrazená parkoviště, povolené rychlosti v obci či v obytných zónách ad., rozhodl se odbor dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově formou seriálu upozornit na význam některých dopravních značek, umístěných na území města a v jeho místních částech.

Značka **Hlavní pozemní komunikace** (č. P 2) označuje hlavní pozemní komunikaci, a to zejména v obci; značky se může užívat i uvnitř větší nebo složitější

křižovatky. K vyznačení skutečného tvaru křižovatky může být použito dodatkové tabulky **Tvar křižovatky** (č. E 2b) nebo dodatkové tabulky **Tvar dvou křižovatek** (č. E 2d), které se nacházejí v těsné blízkosti.

Značka **Dej přednost v jízdě!** (č. P 4) označuje vedlejší pozemní komunikaci; této značky se

může užívat i uvnitř větší nebo složitější křižovatky nebo na místě, kde se řidiči přikazuje, opakuje nebo zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě.

Značka **Stůj, dej přednost v jízdě!** (č. P 6) označuje vedlejší pozemní komunikaci; značky se může užívat i uvnitř větší nebo složitější křižovatky, kde se řidiči

přikazuje, opakuje nebo zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě a kde je řidič povinen zastavit vozidlo; značky č. P 6 se užívá též před železničním přejezdem v případě, kdy je nutno přikázat řidiči zastavení vozidla.

Odbor dopravy
a silničního hospodářství

Školství

Festival souborů v ZUŠ Rýmařov

Ač se to mnohým z nás zdá neuvěřitelné, letošní rok pomalu

vstupuje do své druhé čtvrtiny. Co nevidět tu máme duben, což

je v naší ZUŠ tradičně měsíc, ve kterém se v koncertní oblasti zaměřujeme na komorní a souborovou hru. Tato forma hudební interpretace nabývá v posledních letech při výuce hry na hudební nástroje v naší škole na stále větší význam. Není tedy divu, že původní Koncert souborů, jehož myšlenka se zrodila před několika lety, se postupně rozšířil do současné podoby Festivalu souborů. V jeho rámci se v loňském roce uskutečnily hned tři koncerty, letos mohou zájemci navštívit dokonce koncerty čtyři.

A co naše věrné posluchače čeká?

První koncert, který je připraven na 2. dubna v 17.30 v sále ZUŠ, bude patřit skupině Chaotics. Vedoucím skupiny je Jan Kučera, který spolu se svými žáky sestavil program zahrnující skladby nejrůznějších žánrů české i světové populární hudby. Znamé písně předvede skupina ve vlastní úpravě pro housle, kytary, zobcovou flétnu a zpěv.

Další festivalový koncert proběhne 9. dubna v 18.00, tentokrát ve velkém sále SVČ. Hlavními aktéry budou školní orchestr Zuškaband a pěvecký sbor Vox montana, obě tělesa pod vedením ředitele školy Jiřího Taufera. Poslu-

chači se mohou těšit na zbrusu nový koncertní program vytvořený ze skladeb klasické, populární a filmové hudby, se kterým hudebníci s velkým úspěchem reprezentovali naši školu i město např. na nedávném uměleckém zájezdu v německém Zusmarshausenu.

Ve středu 16. dubna si přijdou na své vyznavači rockové hudby. Nejen je zveme v 17.00 do sálu ZUŠ na první samostatný koncert naší školní rockové kapely. Rockeři, kteří zkusí pod vedením Karla Cvrka, mají ve svém repertoáru připraveny slavné hity světové populární a rockové hudby.

Závěrečný festivalový koncert se uskuteční 23. dubna v 17.00 v sále ZUŠ. Představí se na něm ostatní soubory a komorní uskupení, které na naší škole pracují. V pestrém programu si budeme moci poslechnout ukázkou klavírní čtyřruční hry či souhry zobcových fléten s klavírem. Příjemným hudebním zážitkem bude také vystoupení kytarového souboru, jehož jádro tvoří kytaristé Zuškabandu. Program jistě zpestří i školní rytmický orchestr. Naši bubeníci vybrali ze svého bohatého repertoáru několik zajímavých rytmických skladeb.

ZUŠ RÝMAŘOV VÁS ZVE NA

FESTIVAL ZUŠO SOUTBORU

BENEFIČNÍ

2.4. v 17.30 hodin, sál ZUŠ - SKUPINA CHAOTICS

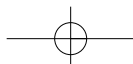
9.4. v 18 hodin, velký sál SVČ - ORCHESTR ZUŠKABAND, PĚVECKÝ SBOR VOX MONTANA

16.4. v 17 hodin, sál ZUŠ - ROCKOVÁ SKUPINA ZUŠ Projekt Michalka

23.4. v 17 hodin, sál ZUŠ - RYTMICKÝ ORCHESTR, KYTAROVÝ SOUBOR, OSTATNÍ ŠKOLNÍ KOMORNÍ SOUBORY + HOSTÉ: SKUPINA VARIACE A ROCKOVÁ SKUPINA SILENT SHADOWS

BENEFIČNÍ AKCE, VÝTĚZEK BUDE VĚNOVÁN VE PROSPĚCH CHARITATIVNÍHO PROJEKTU MICHALKA.

Tento večer přivítáme i milé hosty. Premiérové vystoupení na půdě ZUŠ čeká skupinu Silent Shadows. Jejímí členy jsou naši současní i bývalí žáci, studenti místního gymnázia, kteří se ve svém volném čase scházejí na zkouškách, na nichž tvoří a nacvičují své autorské skladby. Bude velmi zajímavé si poslechnout, jak se jim samostatná tvorba daří. Dalším vítaným hostem

bude populární rýmařovská skupina Variace, která se zaměřuje na interpretaci písní z oblasti lidové a folkové hudby. Výběr několika písní ve vlastní úpravě členů skupiny uslyšíme i na tomto vystoupení.

Festival souborů jistě zaujme svým rozsahem a pestrostí programu, který si naši žáci, učitelé i ostatní účinkující připravili. Při jeho tvorbě jsme mysleli samo-

zřejmě na to, abychom svými výkony potěšili všechny posluchače a připravili jim příjemné a zajímavé hudební zážitky. Naše společné snažení však letos směřuje ještě k jednomu cíli. Letošní festivalová přehlídka je benefiční. Vstupné na všechny koncerty je dobrovolné a výtěžek z nich chceme věnovat na Projekt Michalka, který zastřešuje Základní škola Rýmařov,

Školní náměstí 1. Smyslem tohoto projektu je získat finanční prostředky pro těžce zdravotně handicapovanou dívku, kterou bychom alespoň tímto způsobem rádi podpořili.

Všechny srdečně zveme k poslechu a věříme, že pestrá programová nabídka inspiruje posluchače k návštěvě festivalových koncertů.

L. Janoušková, ZUŠ Rýmařov

Taneční obor postupuje na mistrovství Moravy

V neděli 16. března se uskutečnila v opavské sportovní hale regionální taneční soutěž vyhlášená Czech Dance Organization (CDO). Pořádajícím klubem byl DIDE Dance Ostrava. Bojovalo se ve třech věkových kategoriích a v devíti soutěžních disciplínách. Porotě předváděly své výkony registrované

soubory Moravskoslezského kraje, mezi nimi také taneční obor ZUŠ Rýmařov, který měl zastoupení v dětské a juniorské kategorii. Účast v první soutěži letošní sezóny byla pro obě skupiny úspěšná. Za choreografii *V říši jeřabin* získaly děti zlatou medaili a stejně úspěšní byli i junioři se skladbou

How. Obě formace tak postupují na mistrovství Moravy, které se bude konat ve dnech 6. a 26. dubna v Přerově.

Děkuji všem za moc pěkné taneční výkony a přeji mnoho úspěchů v další soutěži.

Alena Tomešková,
trenérka a choreografka ZUŠ Rýmařov

Fota: archiv ZUŠ Rýmařov

Za tureckou kávou, medem a pŕlměsícem

Napadlo vás někdy, jak často bohatý český jazyk využívá přívlastku „turecký“ k označení nejrůznějších vlastností daného objektu? Já jsem nad tím tedy rozhodně dříve nijak zvlášť nepřemýšlela. Můj postoj k přívlastku „turecký“ změnila až návštěva Turecka - překrásné země rozkládající se na dvou světadílech, jak si ještě pamatuji z hodin zeměpisu na ZŠ.

Do Turecka jsme se dostali díky

mezinárodnímu projektu Networks financovanému z programu Comenius, do něhož se ZUŠ Rýmařov úspěšně zapojila. Našimi partnery jsou tentokrát školy z Německa, Portugalska, Řecka a Turecka. A právě v Turecku se v loňském listopadu uskutečnilo naše první setkání. Do Turecka jsme však neodjžděli úplně klidní. Naše mezinárodní setkání se plánovalo v době, kdy vrcholil syrský konflikt, a město Kadırlı,

kam jsme měli namířeno, leží blízko u hranic se Sýrií. Naštěstí vše dobře dopadlo a my jsme mohli v klidu poznávat tento překrásný kousek jinak obrovské země.

Naše první kroky vedly samozřejmě do školy: Sehit Ögretmen Orhan Gök Anadu Lisesi v Kadırlı v Osmánie, kde nás s velkým nadšením přivítali nejen naši kolegové učitelé, ale také desítky milých a komunikativních studentů v zelených stejnokrojích. Naše devítičlenná skupina složená ze dvou učitelů z Německa, dvou z Portugalska, tří z Řecka a dvou z České republiky poutala velkou pozornost, cítili jsme se doslova jako hvězdy. Téměř každý student se nás chtěl na něco zeptat a úplně všichni se s námi chtěli vyfotit. Nevím, jak často tuto část země navštěvují turisté, ale takoví „exotičtí“, jako jsme byli my, určitě moc často ne. Všechny dívky se chtěly vyfotit s „obrem“ (ředitel ZUŠ Jiří Taufer) a došlo i na srovnávání velikostí bot.

A mít světlé vlasy nebo modré oči je v té části země něco naprosto neobvyklého. Všichni takto vybavení účastníci si mohli být jisti, že každodenně nejméně stokrát uslyší: „Can I take a photo with you?“ A to nejen z úst studentů, ale také jejich maminek a tet, které nám v průběhu pobytu připravovaly výborné domácí občerstvení. Turci jsou totiž nesmírně přátelští a pohostinní lidé.

Náš pracovní program byl velmi bohatý, kromě formálních i neformálních setkání ve školách a na radnici jsme si v doprovodu studentů prohlédli celé městečko se starou tržnicí a mešitou. A během následku ve výuce angličtiny jsme velmi bezprostředně došli k tanci a zpěvu. Studenti nás vzali do kola, učili tradiční turecké tance a naši snahu oceňovali jásotem. Na školním hřišti pak fyzicky zdatní učitelé sehráli mezinárodní volejbalový zápas.

Naši turečtí partneři pro nás připravili také bohatý poznávací pro-

gram. Ve 170 km vzdáleném Gaziantepu jsme navštívili jedno z největších mozaikových muzeí na světě. Viděli jsme Gobeklitepe, doposud nejstarší známý komplex staveb lidské historie, datovaný do 9. tisíciletí před naším letopočtem, město Sanliurfa, dříve Urfa, místo s tisíciletou historií sahající až do asyrských dob. V podvečer jsme si smočili nohy v posvátné

řece Eufkrat. Takřka na každém kroku jsme doslova zakopávali o dávnou historii.

A také poslední den před odletem domů jsme si zpříjemnili prohlídkou Adany, pátého největšího tureckého města se zachovaným římským mostem a největší mešitou v Turecku. Tady jsme se museli se svými kolegy a novými přáteli ze čtyř evropských zemí

rozloučit. Teď už se však těšíme na další setkání, které proběhne ve dnech 31. března až 6. dubna v Řecku. Řecké městečko Drama s námi tentokrát navštíví i někteří z našich nejlepších žáků.

Ale jak je to s tou tureckou kávou, medem a pŕlměsícem? Do Turecka jsem odjízďela vybavena teoretickými znalostmi, že Turci kávu příliš nepijí, a když ano, tak k naší představě o turecké kávě má hodně daleko. Spíše než kávu tam dostanete skleničku čaje (turecky cay). Když jsem hned prvního dne popíjela svoji sedmou skleničku, začínala jsem tomu věřit. Já, velký milovník turecké kávy, jsem v Turecku celé dny popíjela silný černý čaj a těšila se, že alespoň k hotelové snídani dostanu jeden šálek rozpustného Nescafé.

Ale na cukrovinky typu „turecký med“ jsme narazili, „turecký pŕlměsíc“ viděli a „turecké záchody“ pravidelně používali. „Turecký sed“ se nám nezdál příliš

pohodlný a „turecké kalhoty“ zase málo lichotily našim postavám. „Tureckému hospodářství“ se asi momentálně daří. „Turecký ručník“ je moje oblíbená taneční figura, a jak přesně vypadá „turecké sedlo“ nebo „turecký uzel“, ještě budeme muset zjistit. Víme však, jak vypadá „turecké letadlo“, a navrhneme obohatit český jazyk ještě o toto speciální označení. A jak tedy vypadá takové „turecké letadlo“? Na první pohled zcela normálně, překvapení se však ukrývá uvnitř. Když totiž podle svého palubního lístku vydaného tureckými aerolinkami v Turecku hledáte v letadle sedadlo 17A a 17C, zjistíte, že řada číslo 17 v letadle vůbec není! A tak otázka zní: Je to pro Turky nešťastné číslo? Zapomněli snad při výrobě letadla tuto řadu vložit? Anebo je to letadlo prostě jen „turecké“...?

Martina Kohoutková, učitelka výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov

Fota: archiv ZUŠ Rýmařov

Studenti hotelnictví v kavárně pro seniory v Dolní Moravici

Ve čtvrtek 20. března se již potřetí v letošním školním roce setkali studenti 4. ročníku oboru Hotelnictví z Gymnázia a SOŠ Rýmařov se seniory v Dolní Moravici.

První setkání proběhlo v říjnu, kdy senioři přijeli za námi do školy na Julia Sedláka. Studenti připravovali přímo před zraky hostů takové dobroty, jako flambované maso, zeleninový kuskus, pečený čaj a sladký moučník. Každou svou činnost popisovali a vysvětlovali jednotlivé postupy. Setkání proběhlo v příjemné atmosféře a bylo zakončeno kvízem na téma „Příprava pokrmů přímo před hostem“. Z odpovědí bylo znát, že senioři práci i výklad žáků pečlivě sledovali a téměř všechny otázky zodpo-

věděli na výbornou. Všichni se dobře bavili a hosté slíbili, že na příští setkání si na oplátku nachystají otázky pro studenty.

Další setkání proběhlo před Vánocemi a bylo prochnuté slavnostní atmosférou. Vánoční náladu ještě posílilo krásné vystoupení žáků ZUŠ Rýmařov pod vedením učitelek Silvie Jablončkové, Zdenky Dulajové a Vandy Witasskové. Žáci si připravili bohatý program plný pohádek, veselých písniček i témat k zamyšlení. Zábava byla opět výborná a na závěr, po bohatém občerstvení, přišly na řadu slibné otázky. Ty se týkaly zejména staročeské kuchyně a studenti na konci uznali, že jejich odpovědi nebyly tak úspěšné jako odpově-

Fota: archiv Gymnázia a SOŠ Rýmařov

di seniorů v říjnu, a poznali, že mají důvod se stále vzdělávat a získávat další zkušenosti.

Třetí, březnové setkání proběhlo v Domově odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Tentokrát si studenti připravili plno zajímavostí z oblasti cestovního ruchu. Prezentovali zájezdy do čtyř zemí - Norska, Bulharska, Švýcarska a Španělska. Vysvětlovali seniorům, jak se takový zájezd připravuje, na co všechno se pracovníci cestovních kanceláří musí zaměřit, aby klienty zaujali a ti odcházeli vždy spokojeni. Jako bonus návštěvníci kavárny ochutnali jeden pokrm z každé země. Jako předkrm se podával norský salát, po něm následovala zajímavá bulharská polévka,

hlavním chodem byla švýcarská masová směs a sladkou tečku na závěr tvořily banánové oválky ze Španělska.

Pro studenty 4. ročníku oboru Hotelnictví to bylo poslední setkání se seniory z Dolní Moravice, protože už brzy budou skládat maturitní zkoušku a opustí brány školy. O to srdečnější bylo rozloučení. Senioři popřáli studentům úspěch při konání „zkoušky dospělosti“ a také mnoho štěstí v dalším životě. Studenti jim na oplátku přáli hodně zdraví.

Poděkování patří vedení Gymnázia a SOŠ Rýmařov, p. o., a zastupitelstvu obce Dolní Moravice, že tato setkání podporují.

Mgr. Miroslava Koreňková

Kdo byl kdo

Julius Enders: Příběh klasického filologa (5): Návrat

Dr. Julius Enders zažil na vlastní kůži brutalitu estébáckých výsledků, krutost, bídu a trýzeň vězeňských táborů i jejich nešťastných obyvatel. Z vězení, jež mělo Enderse zlikvidovat nebo alespoň umlčet, vyšel pevnější, samostatnější a mnohem zkušenější, než byl dříve. Snad se naplnila moudrost Aischyla z jeho překladu: „*Dva spiklenci jsou mocní lopota a sen; / ti zmrzačili sílu dračic příšerných.*“ (Oresteia - Usmířené Lídice, Duch)

Dr. Julius Enders po návratu z Jakubčovic 1956

Propustili jej před vypršením „trestu“ 14. dubna 1956. Vrátil se šťastný ke své ženě, která na něj přes všechny nekonečné útrapy oddaně čekala v Olomouci, kde už od počátku roku 1956 pracovala u podniku Lesostavby. Podnik přijal na dělnickou profesi po návratu z vězení i jeho. K trestu dr. Enderse patřila také povinnost „*pracovat ve výrobě*“. Těžko pochopit, že stát trestal vysoce vzdělané a nejednou jen zdánlivě odporce manuálních prací v dělnických profesích, třebaže se halasně proklamoval jako stát dělníků a rolníků. Stigmatizovaný Enders ztratil poslední šanci vrátit se k činnosti, k níž jej opravňovala studia, znalosti a v níž měl málo konkurentů. Přerušením trestu a nástupem na obtížnou práci však trápení neskončilo. Soud jej odsoudil i ke ztrátě části majetku, čestných (občanských) práv na několik let a k úhradě soudních výloh.

Svoboda po propuštění z „nápravného zařízení“ zůstávala relativní a fyzické či psychické následky nedokázala vymazat ani léta po návratu. Jako věřící křesťan se však vrátil bez nenávisti či touhy po pomstě. Nebyl jí ani schopen.

Přesto zůstával jako každý propuštěný politický vězeň i v poněkud kosmeticky upravené formě diktatury 60. let nadále pod bedlivým dozorem estébáků a jejich agentů, kteří v celé zemi představovali nejhustší síť právě na přelomu let 1959-60 (něco pod

Manželé Endersovi roku 1956

100 000 tajných spolupracovníků či dalších informátorů). Vyskytovali se všude a patrně i v okolí sledovaného. Mnohé z nich získalo StB vydíráním a výhrůžkami, jiné za nevelké odměny, což byla jen malá část manýr tajné státní policie. Mezi konfidenty nechyběla ani zvučná jména, lidé bez svědomí či přesvědčení příznivci režimu. Fanatici znepříjemňovali život bývalým „politickým“ z nenávisťi či pocitu nadřazenosti. Vystrašení a prospěcháři se od propuštěných politických vězňů viditelně distancovali, aby neupadli v podezření či nemilost režimu. Zbýval nejužší okruh rodiny a přátel. Jiní, a nebylo jich mnoho,

Endersovi bydleli ve 2. poschodí činžovního domu v Malé Morávce

se naopak nebáli k Endersovi přihlásit po návratu z internace až demonstrativně. Patřil k nim s dalšími kolega Svatopluk Liebiger se ženou a především jeden z nejbližších, vitální Stanislav Hubáček, původně češtinář a učitel výtvarné výchovy, po úrazu nepostradatelný zaměstnanec školského odboru ONV v Rýmařově, a tak tolerovaný katolík.

První léta relativní volnosti tedy vyplnila pomocná práce v dělnických profesích. Manželé zůstávali dál u rodičů v Žalkovicích a denně spolu dojížděli do zaměstnání v Olomouci. Několik let oba partnery živilo pomocné dělnické povolání u Lesostavby a posléze muže kopání rýh pro potrubí, ba dokonce na čas i práce skladníka u plynárenského podniku rovněž v Olomouci. Dojíždění bylo náročné, takže si manželé našli nouzové ubytování přímo v hanácké metropoli. Počátkem šedesátých let získal dr. Enders místo závozníka u podniku Zelenina v Bruntále. Zase stěhování a ještě nedlouhé období v administrativě Zemědělského nákupního závodu v Bruntále.

V 60. letech zarputilost režimu poněkud zeslábla a dr. Julia Enderse si „*vyzvedl*“, jak píše, přítel šachista a zároveň vedoucí výrobního úseku Oděvního družstva v Bruntále na místo účetního. Ovšem píše: „*Práce bylo mnoho, byla však jednovárná a na nějaký postup nebylo ani pomyslení.*“ Práce v družstvu sice nepřinesla významnější výdělek, ale klid a jistotu. Podnik mu ochotně poskytoval útočiště až do důchodového věku. Šachy, které mu pomohly k zaměstnání, přemýšlivého muže neobyčejně zaujaly. Zprvu se za-

býval hrou filosofů jen v okruhu bruntálského družstva, ale časem začal podnik reprezentovat v okrese, kraji i ve vyšších soutěžích. Velkou oporou mu byla moudrá žena, jež stejně jako on podlehla kouzlu dvojbarevných políček. Stala se nejen nadšenou šachistkou, sparringpartnerkou, spoluhráčkou i rádkyní svého manžela a doprovázela jej na všechny významné i méně důležité turnaje, ale od roku 1963 ji jmenoval Oblastní sportovní klub Ostrava šachovou rozhodčí III. třídy. Stejně se doplňovali i v pravidelných letních putováních po historických i přírodních klenotech Československa, na něž vyrazili často v příjemné společnosti rodiny Mariina bratra Lea. Jeho životopisec Jiří Urban připomíná, že se nejednalo jen o rekreaci a nutný odpočinek, ale vždy i vhodnou příležitost studovat roztodivně starobylé pomístní názvy. Vysoké ocenění si zaslouží vedení lesnického učiliště v Karlově, které velmi vzdělanou ženu bývalého politického vězně nakonec ochotně zaměstnalo jako učitelku češtiny a vystavilo se tak patrně nepřijemné pozornosti nadřízených i StB. Po několika bruntálských letech se proto oba manželé přestěhovali blíž k místu jejího zaměstnání do nedaleké Malé Morávky, kde navíc získali slušnější byt. Rodina zde žila takřka nepozorovaně a možná to tak oběma manželům vyhovovalo. Endersovým se stala Malá Morávka domovem již natrvalo. Půvabná horská ves ukrytá mezi nádherně zelenými stráněmi a rámovaná oblymi jesenickými hřbety, svěžími lesy s propadlinami starých šachet i dlouhé jiskřící zimy jistě vyhovovaly romantickému naturelu obou manželů. Údolí zlatonosné Moravice plnili turisté jen v létě a v zimě zas citelů bílého sportu. Navíc poskytoval odlehlý kraj více klidu a soukromí než rušná města.

Manželé Endersovi již roku 1963 obývali dvoupokojový byt ve druhém poschodí tuctového činžáku (č. 181), který se do přímého sousedství rázovité Rychty hodil jako pěst na oko. Topilo se dřevem, vždyť tady bylo lacinější a dostupnější než uhlí. Ovšem bylo třeba si je nakácet. Jezdívalo se porážet

povolné soušky nad Novou či Starou Ves třeba na Suchý vrch, co při náhlých bouřkách přitahuje blesky. Pokud se dříví podařilo svézt strmými cestami do údolí, což nebylo vždy, následoval odvoz „za flašku“, protislužbu nebo jen tak z kamarádství a doma ruční řezání obloukovkou na vratké koze a skládání v kůlně. Narok se jelo zas. Zimní kouř pak voněl jak zapomenutý skautský táborák. Endersovi se s tuhými zimami smířili, ačkoli se museli potýkat s vysokou závějí cestou k příliš vzdálenému dřevníku a mráz ošklivě zalézal za nehty. Přes odloučenost a náročný život byli manželé velmi šťastní a tvořili harmonickou dvojici, která byla i po smutné zkušenosti znovu otevřena každému, kdo potřeboval radu či pomocnou ruku.

Přestože nakonec nemusel dr. Enders podstoupit celý trest, ztratili manželé kus života právě v době, kdy rodiny obvykle pomýšlejí na děti. Po návratu už bylo v té době poněkud pozdě, a navíc se muž léta nemohl zcela vyhnout radioaktivnímu záření, a tak nakonec zůstalo manželství bezdětné. Oběma a zvláště paní Marii nevyplněné očekávání neobyčejně ztrpčovalo celý další život. Možnost adopce dítěte byla asi vyloučena, stěžoval ji nejen stát, pro něhož byli manželé personae non grata, ale možná i určitá nejistota budoucího života i zaměstnání. Paní měla děti neobyčejně ráda a s ohromným potěšením vždy vítala o letních prázdninách děti svých příbuzných ze Žalkovic včetně malé Hany.

Veškeré volné chvíle, o něž se badatel dělil ještě se svými přáteli, věnoval odbornému studiu ohromného množství vědecké literatury a pořizoval si pečlivé výpisky. Tušil, že nenajde mnoho přízně v oficiálním tisku, přesto neztrácel naději na uznání, jež se nezdálo být v 60. letech nemožné. Pracovní tempo, jež zvolil a jemuž nemohl odolat, hraničilo

s workoholismem. Léta však přibývala a bylo nutno též občas vysadit, ale nutná regenerace sil obvykle nepřesáhla 14 dnů. Svátkem bývaly vzájemné návštěvy zatím spřízněných duší manželů Šonkových v Jeseníkách nebo naopak přítomnost Endersů u nich v Praze-Břevnově. Pokud sečteme celou škálu zájmů jazykovědce a nepředstavitelný rozsah odborné literární činnosti, zní naprosto neuvěřitelně, když říká: „*Předně nemám vlastní psací stroj a mohu si jej vždy jen půjčit na sobotu a neděli od známých; dále se zhoršila situace na mém pracovišti, že je nás... v kanceláři dvakrát více než dřívě (nejspíše občas vyšetřil chvíli na jazykovědu). Tím samozřejmě vzniká hluk, a tak i vzájemná kontrola. A to ještě musíme být rádi, že nám ta stará barabizna, v níž musíme celý den svítit, nespadla na hlavu.*“ Poctivost a možná i vděk za práci pro družstvo netajil, třebaže ho úředničina nijak nepřitahovala: „*Konečně mě trápila asi týden chřipka, kterou jsem bezohledně přechodil ... V takovém stavu ovšem, pokud jsem vůbec schopen práce - dělám výhradně pro podnik. Ve své „normální“ práci... na RKZ... pracuji... jsem-li aspoň částečně ve stavu normálním.*“

Od roku 1967 se mu v Literárních novinách dostávaly do rukou články Miroslava Ivanova zpochybnující pravost rukopisů Královéhradeckého a Zelenohorského (RKZ). Rukopisy jsou dosud pokládány značnou částí lingvistů a historiků či přesvědčených laiků za falza vlastence Václava Hanky a jeho přátel z počátku 19. století, kterými se měli snažit prokázat starobylost české kultury. Jen na okraj poznamenejme, že Palacký, Šafařík a Jungmann byli obránci RKZ, zatímco Dobrovský, Vocel i Gebauer jejich pravost odmítali. Na doporučení přítele dr. Šonky tehdy přijal korektury Ivanovova textu Tajemství RKZ (Praha 1969). Dr.

Ivanov, bývalý asistent na Filosofické fakultě UK, od svého pedagogického vzdělání (čeština-dějepis) a univerzitního lektorátu zběhl k sice velmi čtivé a populární, leč přece jen poněkud lehkonohe literatuře faktu, jež se často pohybuje na tenkém ledě domněnek, senzací či pocitů a méně spočívá na mnohem všednější realitě. Našeho sympatického rebela tak brzy pobouřila přílišná jednoznačnost textu a vydal se vlastní cestou. Dalším důvodem asi bylo, že se teorie falz stala oficiální doktrínou první republiky a stejně i komunistického režimu. Iritovala jej rovněž neoblomnost akademické obce, jež dodnes považuje otázku RKZ za vyřešenou a nepřipouští žádné další rukopisné bádání ani debatu. Snad jen dodat, že autor tohoto článku není přesvědčen o pravosti Rukopisů, třebaže se necítí dostatečně vybaven k všestranné disputaci. Sdílí však přesvědčení, že je svobodné bádání přirozené a potřebné. Ponechává si odstup od tzv. absolutních pravd a věří, že k relativním vede od dob učeného hádání na středověkých univerzitách jen fundovaná diskuse, nezaujatý vztah k partnerovi, vážnost k jeho názoru a úcta k jeho odborným kvalitám, neboť skutečné vědě sluší především pokora. Endersův ohromný zájem pokračovat v přerušené vědecké práci se eliminovat nepodařilo a 60. léta můžeme nazvat přípravným obdobím, v němž se vracel k rozpracovaným tématům a připravoval texty k publikování. Pochopitelně nikdo neočekával, že režim s výjimkou příliš krátkého Pražského jara 1968 třebaže jen minimálně podpoří úsilí politicky nespolehlivého autora či jakási jeho středověká bádání, vždyť historie začínala nadále výstřelem z Aurory roku 1917. Své badatelské činnosti se mohl věnovat až po práci v družstvu vedle dalších společenských povinností a jistě právem a rád věnoval též mnoho času své obdivuhodné ženě. Zazna-

menáme slova, že „*manželka odjede asi na čtrnáct dnů do Bulharska a já zůstávám doma, a to udělám vždy nejvíce práce*“. Rok 1968 vzletně označil historik Prečan za „*spontánní a lavinovitě probíhající výbuch touhy po životě a svobodě*“ či Milan Šimečka za „*šťastný-nešťastný rok*“. Lze předpokládat, že náhlé změny poměrů získaly velké sympatie obou manželů, ale jejich zkušenosti, podobně jako v jiných stejně postižených rodinách, byly příliš trpké, aby dokázali s důvěrou akceptovat pokus o zreformování KSČ formou socialismu „*s lidskou tvář*“, která se zakrátko stejně ukázala nespílitelnou iluzí. Naprosto nečekaná agrese Sovětského svazu a jeho satelitů z 21. srpna otřásla všemi, ba i těmi, kdo viděli čertovo kopytko v neměnné pozici jediné vládnoucí strany. Na druhé straně byl lingvista člověkem, jemuž bylo politické angažmá naprosto cizí a to mu poskytlo paradoxně o něco klidnější život v normalizaci, jež jinak byla tvrdým návratem k bývalým praktikám.

V roce 1968 nelze přejít také ohromnou snahu jeho bývalého rýmařovského ředitele Jaroslava Němce, tehdy ještě učícího důchodce, prosadit za každou cenu Endersovu rehabilitaci a zbavit jej tak nebezpečné nálepky nepřítele režimu. Přes veškerá jednání a tlak se však jako ve většině ostatních případů očištění persekvaného člověka nezdařilo, neboť tehdejší justice (!) věc znovu zpochybnila. Naopak se tak stal Zasloužilý učitel Jaroslav Němec podezřelým a před sankcemi jej zřejmě ochránil definitivní odchod ze školství v červenci téhož roku. Po sovětské okupaci všechny pokusy o rehabilitaci skončily.

Foto a text: Mgr. Jiří Karel (Karel, J.: Neznámé fotografie TGM a jejich autor Jaroslav Němec, Střední Morava II, Olomouc 2000; Zprávy České společnosti rukopisné 1995-2003; Metzlová, J.: Osobnost, Neviditelný pes 15. prosince 2009; Nesměrák, K.: PhDr. Julius Enders - život a dílo, Julius Enders, Sborník vzpomínek a statí, Praha 2010; Týž: Bibliografie Julia Enderse, Julius Enders...; Urban, J.: Moje svědectví o Juliu Endersovi, Julius Enders...; Vzpomínky současníků; Enders, J.: Stručný vlastní životopis, Malá Morávka 1993; Endersův překlad Aischylovy Oresteí ad.)

Rychta v Malé Morávce dnes

Lesnické učiliště v Karlově dnes

Z Rýmařova do světa

V nové rubrice o zážitcích a zkušenostech Rýmařovanů ve světě pokračuje Karin Gärtnerová, absolventka rýmařovského gymnázia a Univerzity Palackého v Olomouci, ve svém vyprávění o životě v Dominikánské republice.

Ze života dobrovolníků v Karibiku 3. díl - Cestování po ostrově

Aniž bychom si to uvědomili, trvalo nám několik týdnů, než jsme se aklimatizovali, zorientovali se v Cabarete, prošli si Los Brazos, zvykli si na místní dopravu, práci na zahradě ve velkém horku, nabažili se pláže u hotelu a koupili si motorku. Až po téhle relativně dlouhé době jsme začali konečně poznávat taky místní okolí.

Jeden z našich prvních výletů vedl do městečka Sosua, vzdáleného zhruba 5 km od Cabarete, kde jsou výborné podmínky ke šnorchlování. Vše, co potřebujete, jsou šnorchl a brýle a pár metrů od pláže si můžete užívat podmořského světa korálů a barevných rybek. Byla to nádherná a ideální místo na první seznámení se šnorchlováním. Místní kapela hrající na pláži a dobrá večere už byly jen třech minutou na dortu v tento fajn víkendový den. Naše další cesta vedla na opačnou stranu ostrova, směrem k městu Río San Juan, na Playa Diamante, tzv. diamantovou pláž. Jde o malou zátoku, která je ideální pro rodiny s dětmi a neplavce, protože můžete ujít zhruba 200 metrů od břehu a voda vám stále sahá pouze po kotníky. Písek je krásně bílý a voda průzračná. Na cestě nazpět jsme měli ještě čas, a tak jsme se zastavili u Laguny Gri Gri. Na první pohled obyčejná zátoka s několika kotvícími lodkami. Když jsme ale šli po vyšlapané pěšině dál, otevřel se nám pohled na mangrovnický s jejich krásnými propletenými kořeny. Mezi nimi

kotvila modrá dřevěná loďka a na ní dva rybáři čistili svoje úlovky. Pěšina nás zavedla až na malou pláž, kde místní hráli volejbal a baseball a k tomu jim vesele hrála muzika. Pravá dominikánská nedělní idylka.

Jen kousek od Playa Diamante je další krásné místo, na které jsme se dostali až později s našimi kamarády, kteří dobrovolničili na asi 7 km vzdálené farmě v Sabanetě. Lake Dudu jsou dvě jezírka ve skále s hlubokou a průzračně čistou vodou. Nad jedním z nich je pro dobrodružné povahy zavěšená tzv. zip line. Na jednom konci se chytíte kladky a uprostřed jezírka se pustíte zhruba z desetimetrové výšky dolů. Někteří nadšenci si to vyzkoušeli i víckrát. Hned vedle jezírka bylo volejbalové hřiště, tak jsme si půjčili od místních balón a zahráli si volejbal a později i fotbal. Ačkoliv se kluci opravdu snažili, my holky jsme jim to nakonec natřely.

Dalším společným výletem bylo pozorování velryb v Samaná. Bylo nás devět, tak jsme si půjčili parádní osmimístné auto, které bylo nadmíru pohodlné, jelikož jsme všichni z místních dopravních prostředků vycvičení mačkat se a sedět v krkolomných polohách na nejrůznějších místech gua gua dodávek. Pro vaši představu, počet míst k sezení v takové dodávce je čtrnáct, my jsme nejvíc napačitovali dvacet pět lidí, přičemž je běžné že čtyři sedí vepředu u řidiče. Jak říká moje kamarádka z Valašska, dobrých

S naší mezinárodní výpravou na cestě k vodopádu El Limón

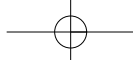
ludí sa vejde. Místní doprava je toho každodenním důkazem.

Ale zpátky k naší výpravě za velrybami. Všichni jsme se moc těšili, protože nikdo z nás velryby ještě neviděl a tenhle výlet byl skoro zaručená věc. Spali jsme v moc příjemném hostelu Fata Morgana v Las Terrenas, odkud jsme vyrazili do Samaná. Byli jsme upozorněni, že cesta výletní lodí stojí minimálně 50 dolarů. Hned na začátku města na nás mával pán s obrázky velryb, tak jsme zastavili a zkusili vyjednávat. Jelikož nás bylo devět, dostali jsme 50% rodinnou slevu s tím, že nás vezme na malou loďku, kde budeme jen my sami. To se nám moc líbilo, protože jsme z těch, kteří rádi cestují na vlastní pěst a spíše se vyhýbají typicky turistickým destinacím. Pán na motorce nás zavezl na malou pláž, kde kotvilo několik loďek, a na jednu z nich jsme se během chvilky nalodili. Ze začátku to byla sranda, vlny byly velké a voda špláchala úplně všude, takže jsme za chvíli byli skoro všichni promočení až na kost. Bylo ale krásně a teplo, a tak to nikomu z nás nevadilo. Jen ty velryby nikde. Kousek od nás byly dvě větší turistické lodě, ale ani jedna z nich zatím taky neměla štěstí. Naš kapitán se snažil a jel dál a dál na otevřené moře, kde byly už opravdu velké vlny a chvílemi to vypadalo, jako bychom byli na horské dráze. Peyton se přestala smát a netrvalo dlouho a hlásila, že jí není tak

úplně dobře. Musela jsem si přiznat, že ani mně není zrovna od smíchu a že začínám cítit podivné šimrání v břiše. To už jsme byli na otevřeném moři zhruba dvě hodiny. Velryby pořád nikde. Ostatní lodě se vracely a míjely nás. Ještě chvíli jsme to zkoušeli a potom se nás kapitán zeptal, jestli se už můžeme vrátit, že to dnes nevypadá dobře, že jsou moc velké vlny. Věděli jsme, že se opravdu snažil, a když ani naše vábící velrybí píseň nezabrala, obrátili jsme loďku a pluli nazpět. To už mi skutečně nebylo dobře. Měli jsme před sebou ještě jednu zastávku na ostrůvku Cayo Levantado. Díky bohu za něj, protože když jsme byli jen pár desítek metrů od pláže, měla jsem na kahanuku. Kapitán se na mě soucitně podíval, šlápl na to a řekl, ať se dívám do dálky a zhluboka dýchám. Konečně pláž a molo, běžela jsem na záchod a stihla to jen tak tak. Nevím, jestli mi někdy bylo takhle zle. Možná se to dá srovnat jen s mou první alkoholovou zkušeností s nugátovým likérem (to byl tehdy nápad). Ani nevím, jak dlouho na mě ostatní čekali, ale když jsem konečně došla k umyvadlu, bledá jako nikdy, přišla ke mně místní paní a s mateřskou něžností mi umývala obličej a říkala: „Ajajajajaj estas mareada.“ Takže výlet na velryby nedopadl úplně podle našich představ, ale plavba na loďce byla i tak zážitek. Pro mě rozhodně jeden z těch dobrodružnějších.

Děti hrající si na Playa Diamante

Samaná byl víkendový výlet, a tak jsme druhý den vyrazili ještě na Cascada de Limón. Čtyřicetimetrový vodopád uprostřed tropického lesa. Díky tipu, odkud vyrazit, který jsme dostali od majitelky hostelu, se nám zase podařilo vyhnout davům turistů, kteří se k vodopádu nechali vyvézt na koních. My jsme šli po svých a dorazili jsme našťastí ještě předtím, než ho obsadili Poláci, Rusové, Němci a Dominikánci ve velkém. Naše silná mezinárodní výprava ve složení dva Češi, jeden Angličan, jedna Němka, dva Finové, dvě Američanky a jedna Kanadanka si užila vodopádu

i cesty k němu v klidu a pohodě. Kromě citronového vodopádu jsme ještě byli na 27 Charcos, dvaceti sedmi vodopádech nedaleko města Puerto Plata. Dostanete přilbu, záchrannou vestu a průvodce, jdete asi čtyřicet minut džunglí a potom už buď skáčete, nebo se sklouznete na přírodních kamenných skluzavkách do lagun pod vodopády. Některé jsou menší, ale ten největší z nich má zhruba osm metrů a skáče se do malé laguny mezi dvěma skálami. Zážitek to byl veliký a stálo nám i málo vody. Když je prý sezóna dešťů, tak se mezi jednotlivými lagunami plave, my jsme však šli pěšky. Přesto pro ty,

Průzračně čisté jezírko Dudu

kteří by se rádi postavili svému strachu z výšek a seskoků do neznáma, ideální příležitost. Náš průvodce nám totiž nedal šanci o ničem přemýšlet, chytl nás za vestu, soupl dolů a bylo.

Jedním z nejčerstvějších a nejsilnějších zážitků je jednoznačně surfování. Kousek za Cabarete se nachází vyhlášená pláž Encuentro, a protože skoro všichni naši kamarádi surfují, rozhodli jsme se jednou jet s nimi. Naučili nás pár základních grifů, jak vyskočit z lehu na břicho na nohy, jak udržet balanc na prkně, kdy začít pádlovat a hlavně která vlna je ta pravá a stojí za to ji sjet. Můžeme spadli a můžeme se skon-

čili pod vodou, ale nakonec se nám to podařilo a ten pocit, kdy cítíte tlak vody pod sebou a pak si stoupnete a jedete na vlně, je skoro nepopsatelný. Člověk zapomene na čas a bez problémů stráví ve vodě i několik hodin. Jen bychom doporučili pořádně se namazat opalovacím krémem, tedy pokud nechcete vypadat jako krab před servírováním. I s osmahlou kůží to ale stálo za to a my už se nemůžeme dočkat neděle, kdy zase vyrazíme do vln. Předtím nás ale ještě čeká zážitek vzdušného charakteru, a to paragliding. O tom ale zase až příště.

Fota a text:

Karin Gärtnerová

Konečně to vyšlo

Záchranáři v terénu

Záchranáři v Malé Morávce zasahovali u pacientky s poraněním hlavy

Posádky zdravotnické záchranné služby zasahovaly ve středu 12. března večer v Jeseníkách u vážného úrazu dítěte. Událost operátorům ZZS nahlásila po dvacáté hodině horská služba. Do lyžařského areálu Kopřivná v obci Malá Morávka ihned vyjela skupina rychlé lékařské pomoci z Rýmařova, nutný byl také zásah vrtulníku leteckých záchranářů.

Jedenáctiletá dívka utrpěla úraz při pádu během závodů na lyžích. Přestože měla přilbu, vážně si poranila hlavu. První pomoc pacientce poskytli horští záchranáři, kteří ji poté předali profes-

ionálním záchranářům. Pacientka byla v bezvědomí, její stav byl život ohrožující a svědčil pro poranění mozku. Zranění vyžadovalo specializovanou péči v traumatologickém centru, k noční misi byl proto povolán vrtulník letecké záchranné služby. Stroj přistál v prostoru osvětlené plochy parkoviště na Hvězdě. Posádka zajistila rychlý a šetrný transport raněné dívky na urgentní příjem Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě. Její stav byl velmi vážný.

PhDr. Lukáš Humpl, tiskový mluvčí ZZS MSK

Foto: ZZS MSK

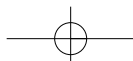
Muž v Nové Vsi zavalil strom

Záchranáři zasahovali v sobotu 22. března u smrtelného úrazu v Nové Vsi. V poledne bylo operační středisko informováno o vážném úrazu muže při kácení stromu. Na místo byla ihned vyslána posádka rychlé lékařské pomoci z výjezdového stanoviště v Rýmařově. K zásahu vzletl také vrtulník letecké záchranné služby.

Podle zjištění záchranářů byl šestačtyřicetiletý muž spadlým stromem zavalen asi deset minut, než jej vyprostili svědkové události. Raněný byl v bezvědomí a nejevil známky života, proto přítomní okamžitě zahájili oživovací pokusy. Posádka záchranné služby pokračovala v započaté resuscitaci za pomoci přístrojové techniky a léků. Postiženému

zajistila dýchací cesty, činnost srdce se pokoušela obnovit srdeční masáží a defibrilací. Ani po více než hodině však nevedla snaha záchranářů k úspěchu a lékař byl nucen konstatovat smrt pacienta. Muž podlehl vícečetným poraněním hrudníku.

PhDr. Lukáš Humpl, tiskový mluvčí ZZS MSK

Poznáte osobu na záznamu?

V pondělí 10. března došlo ke krádeži v jedné z firem v Bruntále. Pachatel se dostal do objektu firmy, prohledal hlavní kancelář a odcizil notebook s dokovací stanicí a fotoaparát Panasonic. Z uzamčené zásuvky ještě

odcizil klíče od firemního vozidla Fabia i s CCS kartou. Na parkovišti před firmou automobil odemkl a odjel. Předběžná škoda činí přes 80 tisíc korun. Policisté po vozidle vyhlásili celostátní pátrání. Nyní žádají také občany, kteří poznají osobu na kamerovém záznamu

a mohli by poskytnout informace ke krádeži v bruntálské firmě, aby kontaktovali přímo bruntálské policisty na tel. čísle 974 731 651 nebo se obrátili na kteroukoli policejní služebnu či bezplatnou linku 158.

Odcizil půl tuny drátu

Během noci z 11. na 12. března se neznámý pachatel vloupal do haly skladu surovin firmy v Břidličné. Odcizil tři smotky titanborového drátu, který slouží k úpravě hliníku při tavení, o celkové váze přes půl tuny. Majitelům způsobil škodu ve výši 56 tisíc korun.

Před dětmi pěstovala marihuanu

38letá žena z Rýmařovska je podezřelá z přečinů nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku a ohrožování výchovy dítěte. Od července do začátku září měla na zahradě pěstovat rostliny konopí, ze kterých chtěla vyrobit lihový extrakt. K rostlinám měly volný přístup i její děti. Využily toho, část ukradly a užily. Ženě hrozí trest odnětí svobody až do výše dvou let.

Z auta vzal notebook

Policie opakovaně nabádá majitele vozidel, aby nenechávali cenné věci viditelně odložené na sedačkách či palubních deskách. Kabelky, kufríky a jiná zavazadla, mobilní telefony, fotoaparáty, notebooky, videokamery, doklady od vozidla či jiné osobní věci, ale i oblečení jsou lákadlem pro zloděje. Auto není trezor!

54letý muž takto přišel o notebook v Dětrichově nad Bystřicí, když se zastavil v místní restauraci na oběd. Zaparkoval automobil a nechal na zadní sedačce igelitovou a koženou pánskou tašku. Jeho půlhodinové nepřítomnosti využil zloděj, rozbil okno a obě tašky odcizil. V jedné z nich byl uložen notebook. Celková škoda činí 10 tisíc korun.

Zloděj dopaden krátce po činu

Notná dávka drзости zřejmě nechyběla 18letému mladíkovi, který 1. března v Horním Městě vnikl na pozemek rodinného domu a z kůlny odcizil motorovou pilu a plastovou přepravku s pивními láhvemi. Policisté ve spolupráci s majitelem odcizených věcí pachatele zjistili krátce po činu. V pátek 14. března si mladík vyslechl podezření z přečinu krádeže. Pilu vrátil majiteli. Způsobená škoda činí cca 10 tisíc korun.

Podnapilá žena napadla před dětmi druhu

Fyzickým útokem skončilo ve středu 19. března večer popíjení 36leté ženy z Rýmařova. V přítomnosti dětí napadla svého druhu, udeřila ho do obličeje francouzskou holí a způsobila mu tržné rány. Muž musel být ošetřen privolanými zdravotníky. Policisté ženu na místě zajistili a převezli ji k vystrážlivění na záchytnou stanici do Opavy. Je podezřelá z přestupku proti občanskému soužití.

Důvěřivost se nevyplatila

Na důvěřivost doplatila 35letá žena z Rýmařovska, když čekala 13. března v Dlouhé Loučce na autobus. Na zastávce si vykládala s neznámým mužem, kterého následně požádala, zda jí pohlídá tašku, aby si

mohla odskočit na toaletu do protější restaurace. Po jejím návratu muž odešel a poškozená při placení jízdenky zjistila, že v kabelce chybí peněženka, ve které měla finanční hotovost 3 860 korun, doklady a platební kartu.

Ukradli mu zbraně, na které neměl povolení

Rýmařovští policisté s bruntálskými kriminalisty do měsíce od oznámení případu objasnili vloupání do chaty s krádeží zbraní. V úterý sdělili dvěma mužům ve věku 30 a 47 let podezření z přečinů krádeže, porušování domovní svobody a nedovoleného ozbrojování. Jsou podezřelí, že 13. února násilně vnikli do rekreační chaty v Rešově. Chatu prohledali a odcizili dvouhlavňovou brokovnici, perkusní revolver a krátkou ruční zbraň typu FN Browning i s náboji. Muži se k trestné činnosti doznali. Způsobená škoda činí přes 3 tisíce korun.

Loupež zbraní ale přinesla komplikace i jejich majiteli. Policie totiž zjistila, že 54letý muž, který na rekreační chatě v Rešově střelné zbraně přechovával, nemá zbrojní průkaz a odcizené zbraně ani nebyly zaregistrovány. Policisté je zajistili a odeslali k odbornému zkoumání. O jejich dalším osudu rozhodne soud. Majitel zbraní si vyslechl podezření z přečinu nedovoleného ozbrojování.

Fota a text: komisař por. Bc. Pavla Tušková, tisková mluvčí

Hasiči v terénu

Noční požár chaty v Tvrdkově za půl milionu

Pět jednotek hasičů zasahovalo v noci z úterý na středu 26. března v Tvrdkově u požáru dřevěné rekreační chaty. Předběžná celková škoda byla odhadnuta na půl milionu korun, nikdo nebyl zraněn. Příčina vzniku požáru je v šetření. Operační středisko hasičů bylo o požáru chaty informováno dva-

cet minut před úterní půlnocí. Na místo vyjely dvě jednotky Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje ze stanic v Rýmařově a Bruntálu a tři jednotky dobrovolných hasičů z Břidličné, Horního Města a Rýmařova.

Při jejich příjezdu už chata stojící

na svahu se spodní zděnou částí s garáží, dřevěným pláštěm a střechou s plechovou krytinou silně hořela. Hasiči dostali oheň pod kontrolu během dvanácti minut, dohašování s rozebíráním konstrukcí jim zabralo další více než dvě hodiny. *por. Mgr. Petr Kúdela, tiskový mluvčí HZS MSK*

Foto: HZS MSK

Toulavý džiny Věry Martinové zamířily do Rýmařova

První dáma české country hudby Věra Martinová, držitelka několika zlatých desek a jedné platinové, zavítala ve čtvrtek 20. března do Rýmařova na koncert, který, jak sama v úvodu řekla, pořádá v rámci turné k 25. výročí startu své sólové dráhy.

Svoji první kytaru dostala Věra Martinová v osmi letech, v oboru hry na kytaru vystudovala brněnskou konzervatoř a absolvovala v roce 1982. Prvním jejím větším úspěchem bylo druhé místo na festivalu Mladá píseň v Jihlavě, následovalo první profesionální angažmá v Orchestru Gustava Bromy a v letech 1982-1986 vystupování s dívčí country kapelou Schovanky. Zlomem v její kariéře byl nejen odchod ze zavedených Schovanky na sólovou dráhu, ale

především nazpívání hitu *Malý dům nad skálou*, a to už pod jménem Věra Martinová. Hitová série pokračovala písníčkami *Až na vrcholky hor* (1987) či *Dala jsem lásku řekám* (1988) a debutovým albem *Dál jen vejdi* (1989). Vlastní country kapelu Gram založila Věra Martinová v roce 1987. Kromě této skupiny natočila také desku se sestavou svých hudebních přátel. Alby *Zvláštní způsoby* (1996) a *Příběhy* (1998) se první dáma naší country music přiklonila - i díky spolupráci s první dámou našeho folku Pavlínou Jišovou - ke komornější a folkově laděné hudbě. Návratem ke kořenům by se pak dalo nazvat obnovená spolupráce se Schovankami, jejímž výsledkem

Rýmařovskému Horizontu
jenom same' dobré zprávy
ze ♥ přeje
Věra Martinová

bylo album *Svět je plnej různých řečí* (2002, produkce Věra Martinová) a stejnojmenné koncertní turné (2003). Jako moderátorka i zpěvačka se také podílela na úspěšném cyklu živých koncertů České televize *Svou káru táhnem dál*. Za zmínku jistě stojí i role průvodkyně v rozverném cestopisu Žandy Frýdové *Snění hlavou dolů* (1997) po Austrálii a Novém Zélandu, ke kterému napsala i hudbu.

Na svých dvou posledních CD *Věřím svým snům* a *Křídla se nezřikám* Věra Martinová spolupracovala s britským zpěvákem, písničkářem a kytaristou Jamie Marshall, který je autorem hudby k více jak polovině písní a vystupuje v nich i jako interpret. Na základě této spolupráce vznikl koncertní program, ve kterém Jamie Marshall vystupuje společně s Věrou a její sestrou Lenkou Slavíkovou. Posluchači je slyšeli

na živo i při čtvrtém koncertu v Rýmařově. Kromě těchto interpretů na koncertu vystoupili také manžel Věry Martinové, bubeník Jaroslav Petrásek, a vynikající hráč

na akustickou a sólovou kytaru Radek Hlávka.

Repertoár dvouhodinového koncertu tvořily tři desítky písní nejen z posledních dvou CD, ale diváci nebyli samozřejmě ochuzeni ani o největší hity *Až na vrcholky hor*, *Malý dům*, *Mý blues*, *Nebe, peklo ráj*, *Toulavý džiny*, *Dala jsem lásku řekám*, *Náruč planejch růží*, *Zítřejší vlaky pojedou* a další. V posledních letech se Věra Martinová, které vyšlo třináct desek, stala hvězdou mnoha letních country a folkových festivalů.

Díky Středisku volného času, které koncert pořadatelsky zajišťovalo, měli možnost fanoušci této stálice a milovníci country, folku i blues prožít velice příjemný večer s nezapomenutelnými, ale i novými písněmi, za které zpěvačka v závěrečné děkovačce obdržela květinové dary od pořadatelů a především potlesk ve stoje od přítomných posluchačů. *JiKo*

Jarní prázdniny ve Středisku volného času

V době od 10. do 14. března si žáci a studenti na Rýmařovsku alespoň na chvíli oddechli od školních povinností, nastalo totiž období jarních prázdnin. Volný čas pak mohli využít různě. Někteří z nich zvolili nabídku Střediska volného času v Rýmařově. Vedoucí počítačové učebny Jakub Vala pro ně zorganizoval

turnaj v závodních a taktických počítačových hrách. Počet dětí převýšil počet počítačů, proto děti postupovaly vyřazovacími koly. Ve středu 12. března byly pro zájemce připraveny lukostřelecké závody ve dvou věkových kategoriích. Střílelo se jak do klasických terčů, tak do terčů 3D a do dálky. Ve čtvrtek

13. března dopoledne byl pro odvážené kluky a holky připraven kurz lezení a zdokonalování lezeckých technik na umělé horolezecké stěně ve Středisku volného času, dovednosti pak mohly děti využít při odpoledním závodě Rýmařovský gibbon. V technicko-sportovní části volnočasových aktivit nechyběly ani rukodělné práce. Děti si vyrobily dřevěnou, vypalovaním zdobenou píšťalku.

Pro děti, které mají rády výtvarnou činnost, připravila vedoucí keramické dílny Eva Kudláková

výrobu dekoračních předmětů nejrůznějšími technikami. Domů si pak děti mohly odnést například drátěnou loutku lva, malovanou plechovku, tričko s potiskem, krajkovou krabičku, malovaný mexický květináč, sluníčko vyrobené tiskem z koláže, točnou misku, kuřátko nebo keramické jarní hodiny. Výtvarné dílny se zúčastnili žáci 3. a 4. tříd základní školy a všichni si náramně pochvalovali výborné občedy, na které docházeli do školní jídelny Základní školy na ulici 1. máje. *JiKo*

Foto: David Fryblík

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Charakter člověka se pozná podle toho, jaké vtipy jej zraní.
Christian Morgenstern

Středisko volného času Rýmařov

TÁBORY 2014

Pobytové tábory

Se Sluníčkem za kouzelným Čáryrádem

Termín 29. 6. - 5. 7. 2014
Místo Tři Studně - chata Duha (na Vysočině)
Cena 600 Kč - 2100 Kč
 Tábor již obsazen

Horolezecký tábor

Termín 8. 7. - 11. 7. 2014
Místo Rabštejn
Cena 1 750 Kč
Program Základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboráky, celotáborové hry, stezka odvahy, malé lanové centrum, střelba z luku atd.
Věk 8 - 18 let
Kapacita 15
Informace Jakub Vala, 737 751 283, e-mail: grafika.svc@seznam.cz

Příměstské tábory

Olympijské hry

Termín 30. 6. - 4. 7. 2014
Čas 9.00 - 15.30 (dle dohody mohou děti přijít již v 7.00)
Místo SVČ Rýmařov
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Příměstský tábor na téma olympijských her je motivovaný celotáborovou hrou s hlavním zaměřením na sportovní aktivity: střelba ze vzduchovky, stolní tenis, hry v budově a na hřišti. Celodenní výlet do lanového centra. Děti budou pracovat samostatně i ve skupinkách.
Věk 6 - 12 let
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Se Šeherezádou po stopách Orientu

Termín 14. 7. - 18. 7. 2014
Čas 8.30 - 15.30
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Dopoledne - tancování se zaměřením na orientální tanec
 Odpoledne - hry, celodenní výlet, soutěže, sportování
 V závěru tábora 11. 7. 2014 vystoupení pro rodiče
Věk 6 - 15 let (dívky i chlápci)
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Outdoorový tábor II.

Termín 4. 8. - 8. 8. 2014
Čas 9.00 - 16.00
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Tábor pro sportovce se zaměřením na outdoorové aktivity - horolezectví na umělých stěnách i na skalách, vytváření pomůcek pro horolezectví, lanové aktivity, celodenní výlet na kolech, bikepark atd.
Věk 7 - 15 let
Kapacita 16
Informace Jakub Vala, 737 751 283, e-mail: grafika.svc@seznam.cz

Holky a kluci v akci

Termín 11. 8. - 15. 8. 2014
Čas 9.00 - 15.30 (dle dohody mohou děti přijít již v 7.00)
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Tábor plný sportovních her, výletů po okolí, koupání, celodenní výlet...
Věk 6 - 12 let
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Keramicko-výtvarné sympozium: Umění je hra

Termín 25. 8. - 29. 8. 2014
Čas 9.00 - 15.00
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Keramická plastika, kresba, malba, grafika, batika, bižuterie, příroda, hry, závěrečná vernisáž
Kapacita 12
Informace Eva Kudláková, tel.: 554 254 372, e-mail: EKudlakova@seznam.cz

www.svcrymarov.cz

Známá i neznámá výročí

- 28. 3. Den učitelů - výročí narození Jana Amose Komenského v roce 1592**
28. 3. 1914 nar. **Bohumil Hrabal**, spisovatel a scenárista (zemř. 3. 2. 1997) - 100. výročí narození
29. 3. 1869 nar. **Aleš Hrdlička**, čechoamerický antropolog a cestovatel (zemř. 5. 9. 1943) - 145. výročí narození
30. 3. 1939 nar. **Jiří Hrzán**, herec (zemř. 23. 9. 1980) - 75. výr. nar.
31. 3. 1914 zemř. **Christian Morgenstern**, německý spisovatel a překladatel (nar. 6. 5. 1871) - 100. výročí úmrtí
- 1. 4. Mezinárodní den ptactva - výročí podepsání Konvence o ochraně užitečného ptactva, slaví se od roku 1906**
1. 4. 1809 nar. **Nikolaj Vasiljevič Gogol**, ruský spisovatel (zemř. 4. 3. 1852) - 205. výročí narození
- 2. 4. Mezinárodní den dětské knihy - výročí narození Hanse Christiana Andersena v roce 1805, vyhlášen Mezinárodním výborem pro dětskou knihu (IBBY) roku 1967**
4. 4. 1914 nar. **Marguerite Durasová**, vl. jm. M. Donnadieuová, francouzská spisovatelka, filmová scenáristka a režisérka (zemř. 3. 3. 1996) - 100. výročí narození
5. 4. 1989 zemř. **Karel Zeman**, filmový scenárista, výtvarník a režisér (nar. 3. 11. 1910) - 25. výročí úmrtí
6. 4. 1904 nar. **Jiří Frejka**, režisér, divadelní teoretik, kritik a pedagog (zemř. 27. 10. 1952) - 110. výročí narození
- 7. 4. Světový den zdraví - výročí založení Světové zdravotnické organizace roku 1948, slaví se od roku 1950**
- 8. 4. Mezinárodní svátek Romů - vyhlášen na 1. romském kongresu v roce 1971, v ČR se slaví od roku 2001**
8. 4. 1914 zemř. **Jakub Arbes**, prozaik a publicista, tvůrce románu (nar. 12. 6. 1840) - 100. výročí úmrtí
8. 4. 1934 nar. **Karolina Slunéčková**, herečka (zemř. 11. 6. 1983) - 80. výročí narození

TS Neila úspěšně zahájila taneční sezónu

V neděli 16. března se konalo v Opavě základní postupové kolo taneční soutěže formací pořádané CDO (Czech Dance Organization) pro Moravskoslezský kraj. V kategorii belly dance reprezentovala Středisko volného času Rýmařov juniorská formace taneční skupiny Neila Rýmařov. Pod vedením Andrey Černé a Regíny Jánské děvčata nacvičila a na soutěži zatančila choreografii pod názvem *The battle between good and evil* (Souboj mezi dobrem a zlem). Za toto vystoupení je porota odměnila zlatou medailí a „zelenou“ do oblastního postupového kola v Přerově.

Regionálním kolem v Opavě tak Neila úspěšně zahájila letošní soutěžní sezónu. Gratulujeme k výsledku a přejeme hodně štěstí do dalších kol a soutěží!

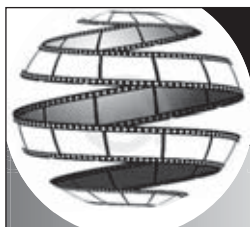
Foto a text: Kamila Cimbotová

06/2014

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

DUBEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Středa 2.4. v 19:00

300:VZESTUP ŘÍŠE

/ USA / 2014 / akční, drama, 103 min.
Pokračování epické ságy podle nového komiksového románu Franka Millera Xerxes.
Režie: N. Murro, Scénář: K. Johnstad, Z. Snyder, Kamera: S. Duggan, Hudba: Junkie XL
Hrají: S. Stapleton, E. Green, L. Headey, J. O'Connell, R. Santoro, H. Matheson, D. Wenham a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 90,-

Pátek 4.4. v 19:00

300:VZESTUP ŘÍŠE

3D

/ USA / 2014 / akční, drama, 103 min.
Pokračování epické ságy podle nového komiksového románu Franka Millera Xerxes.
Režie: N. Murro, Scénář: K. Johnstad, Z. Snyder, Kamera: S. Duggan, Hudba: Junkie XL
Hrají: S. Stapleton, E. Green, L. Headey, J. O'Connell, R. Santoro, H. Matheson, D. Wenham a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 110,-

Sobota 5.4. 3D v 16:00
Neděle 6.4. 2D v 9:30

ZVONILKA A PIRÁTI

/ USA / 2014 / animovaný, fantasy, 78 min.
Ze světa Petra Pana přichází do našich kin snímek Zvonilka a piráti
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 3D dosp. 155,-/ děti 135,-
2D dosp. 120,-/ děti 100,-

Sobota 5.4. v 19:00

10 PRAVIDEL JAK SBALIT HOLKU

/ ČR / 2014 / komedie, 100 min.
Hlavní hrdina nové filmové komedie Marek je typickým příkladem mladého mimoně, žijícího ve vlastním vesmíru.
Režie: K. Janák, Scénář: K. Janák, C. Bortone, F. Brizzi, Kamera: A. Šurkala, Hudba: M. Chyžská
Hrají: M. Ruml, M. Donutil, J. Prachař, K. Svarinská, T. Nvotová, J. Dolanský, P. Buchta a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Středa 9.4. v 19:00

10 PRAVIDEL JAK SBALIT HOLKU

/ ČR / 2014 / komedie, 100 min.
Hlavní hrdina nové filmové komedie Marek je typickým příkladem mladého mimoně, žijícího ve vlastním vesmíru.
Režie: K. Janák, Scénář: K. Janák, C. Bortone, F. Brizzi, Kamera: A. Šurkala, Hudba: M. Chyžská
Hrají: M. Ruml, M. Donutil, J. Prachař, K. Svarinská, T. Nvotová, J. Dolanský, P. Buchta a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Sobota 12.4. 3D v 16:00
Neděle 13.4. 2D v 9:30

RIO 2

/ USA / 2014 / komedie, animovaný, 101 min.
Vzácní modří papoušci Blu, Perla a jejich tři děti se ocitnou v džungli, když se odváží opustit své kouzelné město Rio a odletět do divoké Amazonie, aby se tam setkali se svými příbuznými.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 3D dosp. 150,-/ děti 130,-
2D dosp. 125,-/ děti 100,-

Sobota 12.4. v 19:00

DLOUHÁ CESTA DOLŮ

/ VB, Německo / 2014 / komedie, drama, 96 min.
Čtyři neznámí lidé se o silvestrovské noci potkají na střeše věžáku, oblíbeném místě sebevrahů, všichni se stejným plánem. Místo toho aby skočili ale uzavřou dohodu, že zůstanou spolu a nazývají minimálně do svatého Valentína.
Režie: P. Chaumeil, Scénář: J. Thorne, Kamera: B. Davis, Hudba: D. Marianelli
Hrají: A. Paul, P. Brosnan, T. Collette, R. Pike, I. Poots, J. Cole, T. Middleton, S. Neill a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Středa 16.4. v 19:00

PŘEŽIJÍ JEN MILENCI

/ USA, Německo, VB / 2014 / romantický, drama, horor, 123 min.
Adam i Evé je více než tisíc let. Před několika staletími, se dohodli, že kvůli čerstvé krvi nebudou zabíjet lidi a dobývat krev budou v nemocnici.
Režie: J. Jarmusch, Scénář: J. Jarmusch, Kamera: Y. Le Saux, Hudba: J. van Wissem
Hrají: T. Hiddleston, T. Swinton, M. Wasikowska, J. Hurt, A. Yelchin, J. Wright a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 90,-

Pátek 18.4. v 19:00

CAPTAIN AMERICA:NÁVRAT PRVNÍHO AVENGERA

/ USA / 2014 / dobrodružný, sci-fi, 136 min.
Legendární komixová postava opět na plátnech kin !!!!! **3D**
Režie: A. a J. Russo, Scénář: Ch. Markus, S. McFeely, Kamera: T. Opaloch, Hudba: H. Jackman
Hrají: Ch. Evans, S. Johansson, S. L. Jackson, D. Cooper, S. Stan, A. Mackie, R. Redford a další.
/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

Sobota 19.4. v 16:00

JUSTIN BIEBER'S BELIEVE

/ USA / 2013 / hudební, dokument, 91 min.
Na prknech slávy, v záři reflektorů, je ukryt jeho příběh...
Režie: J. Chu, Scénář: S. Landman
Hrají: J. Bieber, S. Braun, R. Good, U. Raymond, Will i Am, N. Minaj a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Sobota 19.4. v 19:00

BOHUMIL HRABAL „TAKŽE STALO SE, ŽE”

/ ČR / 2014 / dokument, 70 min.
Sedmdesátminutový snímek představuje malou legendu o životě a díle tohoto velikána, která obsahuje historické záběry, unikátní fotografie i řadu doposud neznámých informací.
Režie: O. Malina-Morgenstern, Scénář: M. Suja, O. Malina-Morgenstern, Kamera: O. Malina-Morgenstern
Hrají: J. Menzel, O. Kaiser, J. Němec, P. Kolíha, T. Mazal, E. Bondy, J. J. Kopecký a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 80,-

Středa 23.4. 19:00

DETEKTIV DOWN

/ ČR, Norsko, Dánsko / 2013 / komedie, 90 min.
Nikdo nevěří, že mladík, postižený Downovým syndromem, může vůbec něčeho v detektivní branži dosáhnout.
Režie: B. Breien, Scénář: B. Breien, E. Troelstrup, Kamera: G. Gunnari, Hudba: Ch. Doky
Hrají: S. A. H. Myhre, I. Ellise Broch, N. Jørgen Kaalstad, S. Nordin a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Pátek 25.4. v 19:00

TRANSCENDENCE

/ USA / 2014 / sci-fi, akční, 120 min.
Johnny Depp se jako vědec snaží jít za hranice možného a propojit lidskou mysl s nekonečným vesmírem umělé inteligence. Jeho cesta za poznáním se ale změní v honbu za neomezenou mocí...
Režie: W. Pfister, Scénář: J. Paglen, Kamera: J. Hall, Hudba: M. Danna
Hrají: J. Depp, R. Hall, P. Bettany, K. Mara, M. Freeman, C. Murphy a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Sobota 26.4. v 16:00

POJEDEME K MOŘI

/ ČR / 2014 / komedie, 90 min.
Jedenáctiletý Tomáš se chce stát filmářem, a když dostane k narozeninám kameru, rozhodne se natočit svůj první film – o své rodině a kamarádovi. Režijní debut Jiřího Mádlá !!!
Režie: J. Mádl, Scénář: J. Mádl, Kamera: E. Kainrathová, Hudba: R. Rypar
Hrají: O. Vetchý, L. Trmíková, P. Šimcák, J. Maršál, J. Pokorná, M. Majerníková, M. Táborský a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Sobota 26.4. v 19:00

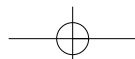
POJEDEME K MOŘI

/ ČR / 2014 / komedie, 90 min.
Jedenáctiletý Tomáš se chce stát filmářem, a když dostane k narozeninám kameru, rozhodne se natočit svůj první film – o své rodině a kamarádovi. Režijní debut Jiřího Mádlá !!!
Režie: J. Mádl, Scénář: J. Mádl, Kamera: E. Kainrathová, Hudba: R. Rypar
Hrají: O. Vetchý, L. Trmíková, P. Šimcák, J. Maršál, J. Pokorná, M. Majerníková, M. Táborský a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Středa 30.4. v 19:00

LÁSKA, SOUDRUHU!

/ Finsko, ČR, Norsko / 2013, komedie, 100 min.
Jsme v Helsinkách roku 1962. Jan, český jazzový hudebník, je ve městě kvůli vystoupení na „Mezinárodním festivalu mládeže a studentstva“. Po více než dvě desetiletí Elsa věří, že tento muž je mrtvý...
Režie: T. Makelä, Scénář: R. Talvio, Kamera: J. Seppälä, Hudba: S. B. Svendsen
Hrají: K. Outinen, M. Etzler, K. Hádek, L. Birn, E. Leeve, J. Budař, Pirkka-Pekka Petelius a další.
/ v českém znění a s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Městské muzeum a Galerie Octopus

Muzeum zahájilo celoroční projekt přednáškou o čarodějnictví

EVROPSKÁ UNIE / UNION EUROPÉENNE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEAN FUND FOR REGIONAL DEVELOPMENT
PŘÍRODNÍ ZEMĚ / PRACOVNÍ MÍSTNOST

Muzeum - kulturní křižovatka, tak se jmenuje letošní celoroční projekt rýmařovského muzea, který v úterý 18. března zahájila přednáška Mgr. Jiřího Karla o čarodějnictví na jano-vickém panství. Projekt nabídne kromě dalších přednášek také koncerty, výstavy, autorská čtení a komentované prohlídky místních památek.

Jiří Karel ve své přednášce shrnul poznatky o situaci na jano-vickém panství, jehož součástí byl i Rýmařov, v době baroka, resp. po třicetileté válce. Ta přinesla panství, stejně jako celým českým zemím, velké materiální škody, úbytek obyvatelstva a rovněž úpadek morální a duchovní. Všeobecná chudoba, morové

epidemie i přírodní katastrofy podpořily rozmach pověr, víru v upíry, vlkodlaky a čarodějnice spojené s ďáblem a společně s obyčejným lidským strachem a také ziskuchtivostí zapříčinily neblaze proslulé čarodějnické procesy. Jak ale autor přednášky zdůraznil, díky moudrosti tehdejší vrchnosti a městských radních na Rýmařovsku zdaleka neprobíhaly mučení, soudní procesy a exekuce v takové míře a podobě jako na Jesenicku, Losinsku, Šumpersku či sousedním sovineckém panství, byť ani našemu regionu se nevyhnula obvinění z čarodějnictví a vampy-rismu, spojená se zohavováním

Foto: P. Camfrlová

těl nebožtíků. V přednášce věnoval Jiří Karel pozornost případu rýmařovského faráře Jana Františka Pabsta a jeho pronásledovatele, inkvizitora Jindřicha Františka Bobliga, nedostudovaného olomouckého soudce původem ze Zlatých Hor, který vedl losinský a šumperský tribunál a vedle stovky nevinných obětí dostal na hranici i známého šumperského děkana Kryštofa Aloise Lautnera.

Na historickou přednášku Jiřího Karla naváže v rámci projektu v polovině května Muzejní noc s programem především pro děti a 23. května proběhne další Noc kostelů, zaměřená tentokrát na kapli V Liptkách. Projekt Muze-

um - kulturní křižovatka bude pokračovat i během letních prázdnin a vyvrcholí oslavou Dnů evropského dědictví 8. až 12. září. Na programu budou vedle koncertů a výstavy historických fotografií také komentované prohlídky muzea a města. V říjnu se fotografická výstava přesune do Muzea Wsi Opolskiej v Opolu, které je partnerem projektu, a nahradí ji listopadová archeologická výstava s přednáškou o nálezích z rýmařovského náměstí. Projekt Muzeum - kulturní křižovatka, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd a městem Rýmařov, zakončí vánoční koncert v prosinci. ZN

Repro: archiv J. Karla

Městské muzeum Rýmařov vás zve
na výstavu

5. 4. v 16 hodin - 30. 3. 2014

LADISLAV
MAKO

SERGIO
ALEXEJEVIČ

Exponát měsíce

Městské muzeum Rýmařov se rozhodlo prostřednictvím „exponátů měsíce“ zájemcům představit některé ze zajímavostí vystavených ve stálé expozici. Informace o vybraných předmětech si budou moci přečíst na stránkách Rýmařovského horizontu, na webových stránkách muzea či na muzejním facebooku. Již minulý měsíc se mohli více dozvědět o astragálu, středověké „hrací kostce“ (pouze na webu). Věříme, že budou tyto informace zajímavé a třeba čtenáře inspirovat k návštěvě muzea, kde se nejen na „exponáty měsíce“ mohou podívat na vlastní oči.

Foto: archiv Muzea

Duben 2014 - Kamnový kachel se symbolem gramatiky

V pozdním středověku a novověku byly měšťanské domy i panská sídla vytápěny především kachlovými kamny, která dnes můžete vidět při návštěvě řady hradů a zámků. Nejinak tomu bylo i na janovickém zámku, odkud náš exponát měsíce dubna pochází. Kachel se symbolem gramatiky byl nalezen spolu s dalšími velmi zajímavými jedinci při záchranném archeologickém výzkumu v roce 1996. Tyto kachle tvořily honosná kamna renesančního zámku, který byl do dnešní podoby rozšířen až později.

Na komorovém kachli, který je pokryt kvalitní zelenou polevou, je vyobrazena mladá žena, alegorická postava symbolizující jedno ze sedmi svobodných umění, což dokládá také nápis GRAMMATICA. Žena je oblečena do starořeckého oděvu a na antiku odkazuje také architektura znázorněná v pozadí. V dochovaném levém horním rohu reliéf doplňuje okřídlený anděl. Celý motiv je v horní a bočních částech lemován tzv. vejcovcem.

Vyobrazení odkazuje na jedno ze sedmi svobodných umění, která tvořila ve středověku všeobecné vzdělání. Prvotními byly gramatika, rétorika, dialektika, druhým stupněm aritmetika, geometrie, astronomie a hudba. Tato umění byla známa již v antice, proto také kachel z janovického zámku pracuje s antickými motivy. Kachel je datován na konec 16. či počátek 17. století.

Exponát můžete zhlédnout v archeologickém oddělení stálé expozice muzea v Rýmařově.

Mgr. Petra Malá, Městské muzeum Rýmařov
(Zdroje: Goš, V. - Karel, J.: *Renesanční kachle ze zámku Janovice u Rýmařova*, in: *Quod bene notandum - Co je třeba zaznamenat, sborník k 75. narozeninám Jiřího Karla, Rýmařov 2011*; Neff, V.: *Filosofický slovník pro samouky neboli Antigorgias*, Praha 1948.)

Plán výstav v městském muzeu

Galerie Octopus

Duben	5. 4. – 30. 4.	Ladislav Mako, Sergio Alexejevič	Kresba, malba	Muzeum
Květen	3. 5. – 28. 5.	Vladimír Halla (Stará Ves)	Obrazy	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6.	Chruoš Valoušek	Knižní ilustrace, grafika	Octopus
Červenec	28. 6. – 23. 7.	Markéta De Borgraeff a studenti School of Arts Ghent (Belgie)	Obrazy, kresby, objekty	Octopus
Srpen	26. 7. – 20. 8.	Karel Konopka nebo Tomáš Polcar (Praha)	Drobné objekty, obrazy, grafika	Octopus
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Historické fotografie	Muzeum
Říjen	27. 9. – 23. 10.	Petr Nikl (Tvrdohlaví)	Výběr z díla	Octopus
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Vánoce na klopě (Jablonec)	Brože	Muzeum

Galerie Pranýř

Duben				
Květen	3. 5. – 28. 5.	Lenka Schwarzová	Kresby, malby	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6.	Arnika	Fotografie	Muzeum
Červenec				
Srpen				
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Fotografie	Muzeum
Říjen				
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Z muzejních sbírek – Mapy a plány	Mapy, plány	Muzeum

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Františka Bielská - Rýmařov	80 let
Helena Čížková - Rýmařov	81 let
Anna Fajnorová - Rýmařov	83 let
Jiřina Grebeníčková - Rýmařov	85 let
Naděžda Doleželová - Rýmařov	86 let
Růžena Weinerová - Rýmařov	86 let
Josefa Velartová - Rýmařov	87 let

Rozloučili jsme se

Božena Dobešová - Rýmařov	1922
Edith Schmid - Horní Město	1932
Marie Petřelová - Rýmařov	1937

Evidence obyvatel MĚÚ Rýmařov

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviny Lazarczyk, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v dubnu

Pondělí 14.00 - 17.00	Úterý 14.00 - 18.00
Středa 14.00 - 17.00 18.30 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 19.00
Pátek 14.00 - 18.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

V pondělí a čtvrtek aerobik od 18.45 do 19.45

Provozní doba sauny:

Úterý 16:00 - 20:00	Čtvrtek 15:00 - 19:00
Pátek 16:00 - 20:00	Neděle 15:00 - 20:00

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNÍČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00. Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v 1. pololetí 2014

(každý lichý týden v úterý):

8. 4., 22. 4., 6. 5., 20. 5., 3. 6., 17. 6.

Srdčně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Světové noviny: Karlova Studánka - místo, kde omládnete

Jeseníky opět zaujaly prestižní světový deník The Times. Poté, co loni v lednu jeho americké vydání The New York Times doporučilo nejvyšší moravské pohorí mezi šestačtyřicet míst na světě, která stojí za to v roce 2013 navštívit, se sem vrátili redaktori britské verze tohoto listu. Celou dvoustranu věnovali Karlově Studánce a jejímu okolí.

Autor článku, uznávaný anglický novinář Tristan Rutherford, který se zabývá cestováním a v Karlově Studánce strávil pět dnů, čtenářům tvrdí, že v místních lázních omládl o sedm let. Efekt tamní léčby přirovnává k filmu Cocoon, ve kterém senioři mládnou v zázračné vodě.

„Mládneme a roky z nás přímo odplouvají. Dozvídám se, že termální prameny v Karlově Studánce léčí vysoký tlak, pomáhají od svalového napětí a astmatu - a rozhodnu se sem přivést svoji vystresovanou sestru, rozbolavenou matku a sípajícího synovce, až sem pojedou příště. Mohl bych jim možná dopřát hodinu v solné jeskyni, kde se hosté mohou

‘odvlhčit’, což prý je léčebný proces, který funguje na všechny známé neduhy,“ slibuje novinář po pětidenní očištné kúře, kterou absolvoval se svou ženou.

Zdůrazňuje příznivé ceny Karlovy Studánky ve srovnání s obdobnými lázněmi v zahraničí, zároveň ale tamní stravu a služby přirovnává k hotelu Four Seasons. Kuchyni popisuje jako českou klasiku, upozorňuje i na snahu obměnit nabídku menu za tradiční regionální gastronomii s použitím regionálních produktů a sezónních surovin.

„Plný energie se vydávám na večeri. Ta vůbec není špatná - podává se v impozantní jídelně z 18. století. Jídla jsou typicky česká, ale koncem roku 2014 čeká

místní kuchyni změna - menu bude bohatší o přísady z místních zdrojů a sezónní speciality. Dostávám vepřové v bešamelové omáčce, manželka má kuřecí ve smetanové omáčce. Ponímám se

ve své porci, protože se bojím říct, že jsem vegetarián. Snídaně je nápaditější. Oba dostaneme talířek s dovedně vyskládanou různici salámu, plátků šunky a místních klobásek, takže se v jídle ponímám znovu. Když večer vpochoďuji do

jídelny, na papíře česky napíšu: Jsem vegetarián. Zabere to. Přistane před námi smažený sýr s místními bramborami (obojí je výborné) a následuje tak opulentní sýrové prkénko, že by se dobře vyjímal na rautu v hotelu Four Seasons,“ popisuje novinář.

„Další článek v The Times je pro nás obrovskou reklamou a potvrzením výjimečnosti a atraktivitu našeho regionu. Jeseníky jsou nádherným místem s potenciálem přilákat návštěvníky z celého světa,“ uvedl náměstek hejtmana pro cestovní ruch Ivan Strachon. Dodal, že zájem turistů o Moravskoslezský kraj roste.

„Loni navštívilo Moravskoslezský kraj 136 372 zahraničních tu-

ristů, což je o 3,4 procenta více než v roce 2012. Region přilákal k návštěvě zejména Poláky, Slováky, turisty z Německa, Ruska, Itálie a Rakouska. Pravidelně sledujeme statistiky cestovního ruchu a podle nich také plánujeme nejrůznější aktivity,“ upřesnil náměstek hejtmana Ivan Strachon s tím, že kraj se mimo jiné prezentuje na významných zahraničních veletrzích cestovního ruchu, například na Slovensku, v Polsku, Rakousku, Německu, Rusku a Itálii. V České republice mohou zájemci navštívit stánek Moravskoslezského kraje na veletrzích v Brně, Olomouci, Praze, Ostravě, Hradci Králové, Jablonci nad Nisou a dalších. V rámci těchto akcí jsou návštěvníkům nabízeny kvalitní propagační materiály kraje, ochutnávky regionálních specialit a další doprovodný program. „Máme stále co nabízet - pěší turistiku, cykloturistiku, lyžařské běžecké trasy, technické atraktivitu, hrady, zámky, lázně, hipostezky a další,“ míní Ivan Strachon.

Fota: archiv MSK

Vybrané pasáže z článku v The Times

Vítejte ve stylových lázních, které vás přijdou na 46 £ na den, autor Tristan Rutherford:

Myslíte si, že lázně si mohou dovolit jenom boháči? V těchto lázních ležících východně od Prahy zaplatíte za procedury méně než padesát liber - a navíc opravdu fungují.

Zatímco v Londýně za oběd, pobyt a tři procedury zaplatíte klidně 275 £, ani nevíte jak, Karlova Studánka vás vyjde na pouhých 46 £. A to včetně ubytování a stravy.

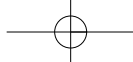
Procházky po obědě v Karlově Studánce připomínají sen. Vodopády, minerální prameny a malé altánky jako od Disneyho jsou ozdobou areálu. A procházka v jednoznačně nejčistším vzduchu v České republice je detoxikační procedurou sama o sobě.

Žádnou masáž jako od maminky ani nobl marocký peeling ale v Karlově Studánce nečekejte. Omlazující procedury jsou očištné, až mučivě středověké: vibrosauna, skotské střiky, uhlíčitě koupele. A výsledek? Bolestně účinný, pokud se dá soudit podle procedur prvního dne.

Díky místním podmínkám (směsi oxidu uhličitého z místní rašeliny a částic z vodní tříště minerálních pramenů) je údolí slunečné, i když na zbytku území je obloha pokrytá mraky. Jako doklad těchto dvou blahodárných místních jevů nás čeká překvapení - rašelinový zábal a skotské střiky. V Londýně byste něco takového hledali marně.

Po lenošení ve společné lázni, saunách a místnostech plných páry máme s mou ženou tu čest se skotskými střiky. Tyto skotské sprchy jsou tak trochu procedura typu „udělej si sám“: ze zavěšeného sudu s minerální vodou o teplotě horského jezera se houpe provaz. „Zatáhni za to, srabe,“ vybídně mě moje žena. „Aaaaah,“ zaúpím, když mi 50 litrů ledové vody pronikne až do morku kostí. Moje tělo se stočí do nevěřícího klubíčka. Jak tvrdí moje žena, těch několik sekund, kdy mnou krev proudí jako zběsilá, mi oči září vitálně, živě, ba přímo vražedně. Po zbytek dne se cítím sebejistě a jsem plný energie.

Bc. Petra Špornová,
tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmana kraje

Soutěž Marie Kodovské

Jan Pekárek: Ludvíček

At' mi nikdo nevykládá, že se zázraky nedějí. Abyste uvěřili, musím vám povykládat, co se kdysi stalo s mým bráškou. Můj mladší bráška Pinda (tak mu smím říkat jenom já) se svého času po zhlédnutí série nových večerníčků zamiloval do zcela němě vystupujícího trpaslíka Ludvíčka. Tak dlouho pak škemral, otravoval a žadonil, až mu rodiče trpaslíka koupili k desátým narozeninám. Protože to ale byly narozeniny kulaté, nedostal Pinda jen tak nějakého trpajzlíka. Ludvíček - tak ho Pinda ihned pojmenoval - byl trpaslíkem zahrádním, velikosti zvíčí malého dítěte, s červenou čepičkou a kamizolkou, ze které mu vykukovala holá prdelka. Tvářil se náramně, ale ze sádry nebyl, neboť dnes se už gypsoví trpaslíci odlévají z plastu. Pinda svého Ludvíčka miloval, stále ho omýval, leštil a pucoval, měnil mu výhodné místo na zahradě za výhodnější a ještě lepší. Nastavoval ho nahatou prdelkou k plotu tak, aby si ho všichni kolemjdoucí museli všimnout. Když se zdálo, že věje silnější vítr, schovával Ludvíčka na verandě, protože trpaslík byl dutý a lehký, tvořený jen tenkou nabarvenou skořepinou. Ludvíček se měl náramně, a kdyby mohl mluvit, určitě by Pindovi řekl, že ho má taky moc rád a že na něj za nic nedá dopustit.

Toho dne, těsně před koncem prázdnin, se Pinda se dvěma kamarády bratry rozhodli pro výpravu do nenápadné strže, kryté poměrně hustým porostem v lese. Z předešlých pátrání na tomto místě věděli, že u dna je skála členitá a nabízí několik jeskyněk či závrťů, původně patrně vymletých vodou. Dokonale tajemné místo pro realizaci báječného a vzrušujícího dobrodružství. Sestup dolů byl strmý a obtížný, kluci však už věděli, kam šlápnout a kde se zachytit. Tentokrát tito tři kluci uličníci na dně rokle zjistili, že se ze stěny asi v metrové výšce uvolnil větší kámen, který se teď válel na dně. Po kameni zela tmavá díra, která chlapce ihned zaujala. Vzájemně si pomohli a už byli v ústí nové úzké a tajemné chodby. Ti dva bratři se báli

prozkoumat chodbu hlouběji, a tak zůstali raději sedět před jeskyní, aby počkali na statečného a neohroženého Pindu, který se soukal chodbou dál. Za chvíli se vrátil s tím, že se nemají čeho obávat, protože po pár metrech nad sebou uviděl světlý otvor, vedoucí pravděpodobně ven. Přestože je Pinda přesvědčoval, báli se tak dalece, že se s ním pohádali, ze vzteku seskočili na dno propasti a pustili se nahoru. Nakonec byl pro ně nejvyšší čas, aby se vrátili domů, protože nazítří ráno už odjížděli z prázdnin do města. Začínala škola.

Uražený a osamocení Pinda zůstal. Rozhodl se, že se protáhne skálou až k otvoru, kterým se pak jistě dostane druhou stranou ven. Jal se tedy škrábat v temnotě prolákliny ve skále po kamení nahoru ke světlu. Šlo to ztěžka, ale šlo. Konečně byl nahore, aby zjistil, že přes otvor z chodby jsou zvenčí povaleny sice tenké, ale pevně zarostlé a neodstranitelné útlé pně spadlých stromů. Ven to nešlo za žádnou cenu. Rozhodnul se tedy vrátit do strže. Sestup ve tmě byl stejně obtížný. Po několika metrech uslyšel zezdola ránu a zvuky padajícího kamení. S průvanem k němu zezdola pronikal prach.

Bylo tehdy už navečer a Pinda nikde. Sám jsem měl takové nějaké podivné šimrání někde uprostřed břicha, nevím, zda předtuchou anebo čím. Večer se překlopil v noc a bráška nikde. Značně nervózní rodiče, zejména pak matka, nejdříve probírali možnosti, kde se mohl Pinda zdržet, nakonec to však nevydrželi a začali obíhat blízké sousedy. Blížilo se ráno, a stále nic, nikdo nic nevěděl, nikdo nic neviděl, po Pindovi jako by se zem slehla. Při pohledu na zahrádku mne napadlo, že kdyby Pindův Ludvíček mohl mluvit, snad by nám mohl pomoci. Ten ale jen stál mezi kytkami a s milým a zářivým úsměvem na nás vystrkoval zadek.

Nezbylo než se obrátit na policii. Jeli jsme tam všichni tři. Tam nás obvyklým způsobem ujistili, že se kluk asi někde u někoho zapomněl a že se určitě co nejdříve objeví, at' počká-

me. Když jsme se ale nedočkali, rozběhla se policejní pátrací akce. Pátrali jsme všichni, i já s tátou a mámou. Prolézali jsme místa, kde jsme si mysleli, že by mohl být, máma šlela, bledý otec zarytě mlčel. Tak to šlo ze dne na den, doma jsme skoro nebyli, nejedli a nespali. Pinda nebyl k nalezení, policie v rojnici a se psy prohledávala čím dál vzdálenější místa. Byl jsem zděšený a nešťastný, bál jsem se o brášku opravdu hrozně moc. V jednom okamžiku, když jsem se rozhlížel po zalesněném protějším svahu, přecházejícím v nesporně už policií prohledaný les, kam jsme s bráchou chodili na hříby, jsem měl pocit, že mi něco uniká. Bylo to tam někde vzadu v mozku... a pak jsem si vzpomněl: rokle. Ta strž, do které jsem se i já jako malý kluk utíkal za tajemným dobrodružstvím, tím spíše, že jsem byl skálopevně přesvědčen, že o tomto místě nikdo, mimo mne, neví.

Hledání probíhalo už pátý den a s každým dalším dnem se bude naše beznadějnost prohlubovat. Vydal jsem se strání nahoru, pak maliním a porostem, až jsem se vnořil do lesa. Už jsem tady dost dlouho nebyl, stromy porostly a les vypadal nějak jinak. Spíše intuitivně jsem se vydal směrem k úzké roklině. Pamatoval jsem si, že byla nahore téměř neviditelně zarostlá zelení a padlými kmeny stromů. Když jsem se vnořil a chvíli se prodíral hustým houštím, stanul jsem nakonec přece jen na kraji prude a do hloubky padajícího srázu.

Sestup dolů byl krkolomný, na svou klukovskou trať dolů jsem už skutečně zapomněl. Konečně jsem byl dole v šeru, na malinké rovince s téměř kolmými kamennými stěnami. Mezi listím jsem v písku nenašel stopy po policejních botách ani po psích tlapkách. Zato tam byly otisky dětských tenisek a nějaký velký kámen. Dal jsem se do prolézání těch několika kaveren v úpatí strže, nic a nikoho jsem však nenašel. Když jsem se znovu ocitnul uprostřed propasti u toho balvanu, náhle jako by mne něco opět osvítilo, anebo jsem byl z toho hledání tak zmatený,

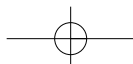
že mne doposud nenapadlo zavolat. Ihned jsem zařval bráchovo jméno a můj křik se ozýval podivnou hrůznou ozvěnou, odrážející se od vlhkých kamenných stěn propasti. Opět jsem udělal chybu. Řval jsem pořád a dokola a až po nějaké době mi došlo, že bych se měl zklidnit a také zkusit v tichu poslouchat. Vyplatilo se mi to!

Zaslechl jsem slabé plačtivé volání, snad jakoby knourání odněkud nad sebou. Otáčel jsem se dokola a snažil se zaměřit, odkud se to ozývá. Pohled mi padl na otvor ve stěně nad sebou a uvědomil jsem si, že ten tam za mých časů nebyl. Když jsem se k němu dostal a stál tak na úzké římse, uslyšel jsem volání z hloubi kamením zavalené chodby. Zával byl dokonalý až na malý otvor, ve kterém jsem ve tmě rozpoznal uplakaný obličej svého ztraceného bratra. Jeho osvobození bylo ale v daném okamžiku nad mé síly.

Když jsem se vrátil s pomocí a plačící a šokovaný Pinda byl z propasti vytažen a přepraven do nemocnice, překonal jsem uvolněný kamenný zátaras a s baterkou vlezl do Pindova dočasného vězení. Světlo svítily klouzalo po prostém lůžku opančovaném dekou, svíče s krabičkou zápalek a prázdných ige-litových pytlíčích, prázdné krabice od mléka a rozšklebených otevřených konzervách. Ke svému údivu jsem u paty druhého závalu, uzavírajícího chodbu, našel Pindův prak, který jsem mu kdysi věnoval. Byl zapadlý v pomuchlaných prázdných ige-litových pytlíčích.

Když jsem se vracel domů, zastavil jsem se na zahrádce u Ludvíčka v kytičkách. Stále s viditelným nadšením vystrkoval prdelku k plotu. Svou zaprášenou červenou čepičku měl ale nějak nakřivo, jeho červený kabátek byl podřený a samá ostrá rýha a na několika místech přibýlo namalované natržení.

Tak, a teď mne prosím přesvědčte o tom, že se zázraky nedějí. A já vám říkám, že dějou!!! Už se moc těším, až brášku pustí z nemocnice. Bude mít pro mne zajisté spoustu zajímavých a tajemných klučičích informací.

Jazzclub

Jazzoví průzkumníci Radek Nowicki trio

Jazzclub SVČ Rýmařov připravil na sobotu 15. března koncert, jímž se opět přihlásil k žánru, který mu dal název. Jeho hostem bylo polské Radek Nowicki trio se zajímavým nástrojovým obsazením, provozující moderní jazz založený na otevřené kompozici a improvizaci.

Trio tvoří vedle frontmana Radka Nowickiho se saxofonem kontrabasista Andrzej Swies a bubeník Sebastian Frankiewicz. Jména, která patří k polské jazzové elitě a jsou známá i v Česku nebo na Slovensku. Trio vzniklo v roce 2012, jeho členové ovšem v té době už nebyli žádnými nováčky. Díky bohatým zkušenostem ze spolupráce s předními polskými hudebníky (Pawel Kaczmarczyk, Michal Tokaj) vstoupilo trio na scénu poměrně razantně. V roce 2013 vydalo debutové album *Pathfinder*, za něž získalo nomi-

naci na národní hudební cenu Fryderyk v kategorii jazzových alb, a nyní připravuje další. Vedle toho koncertuje nejen v Polsku, jejich návštěva v Rýmařově byla součástí turné po českých a slovenských klubech a festivalech. Svůj hudební výraz trio charakterizuje jako moderní jazz. Je to hudba autorská (na *Pathfinderu* je jediný cover - *Pyramid Song* od Radiohead), novodobá a čistě jazzová, bez výrazných žánrových odkazů a příměsí. Jejím základem je souhra tří osobitě znějících nástrojů - saxofonu, kontrabasu a bicích, souzvuk na první pohled strohý, v podání tria však překvapivě košatý. Všechny tři nástroje dle pravidel jazzové improvizace dostávají během skladeb dostatečný prostor, hráči se střídavě stávají sólisty a opět ustupují do pozadí nebo vytvářejí

kolektivní improvizaci. V ní se na společně načrtnuté lince rozvíjejí motivy v podání jednotlivých nástrojů do otevřené kompozice, vzájemná interakce hudebníků není „nadržaná“, ale spíš intuitivní a přitom dokonalá. Na pódiu působí trojice maximálně soustředěně, každý je ponořen do zvuku svého nástroje, komunikace probíhá vesměs na hudební úrovni, beze slov či posunků, jakoby bez vzájemné kontroly.

Stejně tak tvůrčí přínos trojice je vyvážený. Přestože trio nese jméno saxofonisty, autorsky se na repertoáru podílejí všichni hráči (ostatně album *Pathfinder* nese v titulu všechna tři jména). Autorství, pokud není vyjádřeno explicitně, je přitom rozpoznatelné úvodním nástupem nástroje, během sklady jsou už role vyrov-

nané. Skladby současně nesou rukopis svého autora, Frankiewiczovy jsou rytmicky svižnější, Swiesovy zase melodičtější.

Název alba *Pathfinder* znamená „průzkumník“ a přesně vystihuje hledačství, kterého se trio ve své tvorbě drží. Prozkoumává možnosti jednotlivých nástrojů i jejich volné souhry, často se tak dostává za hranice lživosti, mimo jednosměrné melodie a ustálený rytmus. Při vši proměnlivosti a otevřenosti je však výsledek konzistentní a posluchače, který se nechá lákat k témuž hledání, dokáže vtáhnout.

Příští pořad jazzclubu se od kmenového žánru zase odchýlí, 11. dubna pozve posluchače klasické hudby na vystoupení Stupkova kvarteta z Olomouce.

ZN

STUPKOVO KVARTETO v rámci Roku české hudby 2014 uvádí koncert

Česká komorní hudba v proměnách času

Vladimír Zárka a Martina Fischerová-housle, Jiří Kobza-viola, David Kostrhon-violoncello

RÝMAŘOV 11. 4. 2014 v 19:00

MALÝ SÁL SVČ vstupné: 70,-

CD ZDARMA

Z kapsáře tety Květy

Bojíte se utrácet?

Nebyli jsme zvyklí obracet každou korunu dvakrát, jak to dělaly naše babičky. Nyní je ale krize, nezaměstnanost, strach z nezaměstnanosti a nedostatek peněz. Přibývá neuróz a fobií, které se vztahují k penězům. Experti docházejí k poznatkům, které jsou naprosto jiné než naleštěný svět reklam.

Některým lidem dávají peníze pocit síly, zvláště když je jich hodně. Mnohem většímu počtu osob ale peníze ve skromnějších částkách přinášejí frustraci. Co probůh koupit? Nedalo se to jinde koupit líp? Proč já mám právě takové starosti? Měli jsme koupit jiný druh, menší balení. Jak se rozhod-

nout, když možností je tolik?

Oběťmi náhlých, impulzivních nákupů jsou především ženy. Dodejme ještě, že tato jejich vlastnost vrcholí kolem čtyřicítky a s postupem věku mizí. Ženy častěji tvrdí, že se jim nedaří vyjít s penězi (ať jde o jakékoli částky). Pro muže jsou peníze spíš prostředkem k získání osobní svobody, zatímco pro ženy cestou ke splnění nákupních cílů. Často nákupy prožívají jako dobrodružství nebo jako formu terapie. Více mužů šetří na zlé časy, protože peníze považují za zdroj bezpečí.

Jsou zkrátka lidé, kteří mají nadání nakupovat rozumně. A pak ti, kterým se s úsměvem dá na-

bulíkovat cokoli, vnutit potravinové doplňky za nekřesťanské peníze, nezbytné diety a light přípravky.

Slečna Renata se bojí utrácet. Dokonce se léčí u psychiatra. Co by za to leckaký muž dal, řeknete si. Jenže ona se bojí nakoupit i pár rohlíků. Nemají je teď v marketu levnější? Nebo v pekárství vedle vypadají větší? Které jsou nejchutnější? Kde nakoupit = stres! A dlouhodobý... Přátel se Renatě smějí.

Psycholog Jiří Mareš se zabývá poruchami v zacházení s penězi. Děti ve školách budou získávat také finanční gramotnost. Rodiče ale mají ve výchově nezastupitelné místo, aby nám nevyřů-

stali malí hýřilové s trvale prázdnými kapsičkami či skrblicí typu Harpagon.

• Pane doktore, říká pacient očařovi, od doby, co jsem se oženil, nevidím žádné peníze.

• Inzerát: Sympatický nemajetný notorik hledá sponzora.

• Jak za peníze získáš lásku? Koupíš si psa!

• Dva vycházejí z pekárny. Když uhodneš, kolik jsem koupil rohlíků, dám ti všechny čtyři.

• Ty sis vzala toho kretěna? - On má deset ctností. Deset milionů dolarů.

• O tu ženu mám zájem. Čím mám začít? - Bankomatem na rohu.

Ludmila Ondrašíková: ruce a masky

Ludmila Ondrašíková je výtvarník samouk. V dětství krátce navštěvovala základní uměleckou školu, ale k vážnějšímu malování ji přivedly až na prahu dospělosti kurzy rozvoje pravé mozkové he-

misféry. Odvahu tvořit jí dodal také zájem přátel o její práce. Nyní se poprvé představuje veřejně - výstavou *Ruce v ruce* v NC café na třídě Hrdinů v Rýmařově.

Autorka zvolila pro svou první

výstavu komorní prostor kavárny záměrně. Pro devět menších olejomalb byl dostačující, obrazy tu navíc zhlédne kdokoli, kdo kavárnu navštíví. Její prezentace je tak dalším dokladem toho, že umění prchá z oficiálních galerií do ulic, hospod či chodeb úřadů, kamkoliv před oči diváka, jenž si odvykl je vyhledávat.

Devět vystavených olejů na plátně Ludmila Ondrašíková vytvořila během posledních dvou let. Jejich společným motivem jsou ruce, odtud také název výstavy. Jak říká autorka sama, ruce má člověk ve svém zorném poli prakticky neustále a zná je do nejmenších detailů. I pro ni byly inspirací vlastní ruce z nejrůznějších úhlů pohledu, v nejrůznějších pozicích. Od zachycení ruky se pak

odvíjejí další motivy, obvykle ve dvou vzájemně propojených významových rovinách. Výsledkem jsou vizuální alegorie, nikterak hluboké či komplikované, působící spíše hravě a dekorativně (*Kyselý déšť, Kukátko do ráje I: pro muže, Kukátko do ráje II: pro ženy*). Dekorativnost je ještě výraznější na obrazech s karnevalovými náměty (*Noc v Benátkách, Karneval I, Karneval II*).

Výstavu olejomalb Ludmily Ondrašíkové otevřela neformální vernisáž v sobotu 15. března, na níž vystoupil Jiří Konečný s recitací básně *Svět je báječné místo k narození* beatníka Lawrence Ferlinghettiho s kytarovým doprovodem Jana Kučery. Výstava je prodejní a k vidění bude v NC café do 13. dubna. ZN

Organizace a spolky

Svatba jako řemen podle Hawdona

Amatérský divadelní spolek Mahen připravil pro letošní sezonu představení, které nikterak nevybočilo ze zavedeného repertoáru. Nepřekvapilo ani nezklamalo a podle reakcí početného publika bylo přijato pozitivně. A to i navzdory tomu (nebo snad právě proto), že konverzační komedie britského dramatika Robina Hawdona *Dokonalá svatba* (premiéra v roce 1994) patří k ryze odpočinkovým, prvoplánově vtipným hrám, které pobaví a vyšumí. Děj komedie se odehrává v reálném čase, dvouhodinové představení zachycuje dvě hodiny před svatbou Billa (Pavel Konštický) a Ráchel (Radka Kolářiková), dvojice, která se chystá udělat zásadní krok svého života, o němž ale přinejmenším ženich není sto procentně přesvědčen. A tak není divu, že se přípravy na „dokonalou svatbu“ začínou notně zamotávat. Spouštěčem spirály kompli-

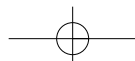
kací je už loučení se svobodou, po němž opilý Bill skončí v hotelovém apartmá ve společnosti cizí dívky (Pavla Zieglerová). Ráno se probudí s bolavou hlavou a obřím oknem - nepamatuje si nic, ani kdo je ona dívka, s níž leží nahý ve svatebním loži. Situaci se snaží vyřešit, i za pomoci svého nejlepšího přítele a svědka Toma (Jan Steiner) a pokojské Julie (Helena Papajová), která se do všeho přimotá jaksi omylem. Roztáčí se kolo toč výmluv, záměn a náhod s jediným cílem, zatajit ženichův prohešek před nevěstou. Když se ale ukáže, kdo že vlastně je dívka z nočního dobrodružství, křehká konstrukce lží se začne rozpadat jako domeček z karet a poslední předsvatební minuty s příspěvím dalších postav, Rácheliny matinky Dafné (Jana Stehlíková) a ředitele hotelu Duponta (Josef Konečný), nervově vyčerpaného řádním zhrzeného svědka i běsnícího otec

nevěsty, vyvrcholí katastrofou. Katastrofou, která se ukáže být nejšťastnějším možným koncem. Konverzační komedie, byť žánr odlehčený, patří k herecky náročným počínům. Amatérští herci Mahenu jsou však už poměrně zkušení (komedie tohoto typu Mahen inscenuje pravidelně) a tempo i humornost situací rozehrávaných v paralelním prostoru dvou pokojů udrželi v replikách i mimikou. Především váhavý Bill Pavla Konštického a jemu sekundující Tom Jana Steinera patřili k velmi dobrým výkonům a prosadit se dokázala i pokojská Julie Heleny Papajové. Nicméně asi nejvtipnější výstup si téměř ve finále vystříhl Josef Konečný v roli hysterického Duponta.

Herecký potenciál letošního obsazení byl více než slušný, což svádí k úvahám, zda by si nezasloužil využití v troufalejší inscenaci, která se nespolehá na komickou sílu

vulgarismů a lechtivých poznámek. Ačkoli spravedlivě - pokud bychom pátrali po nějakém sdělení Hawdonovy konverzačky, byli bychom úspěšnější než v případě nedávného představení *Mafie a city* v podání profesionálních herců. Kdyby nic jiného, *Dokonalá svatba* s nadsázkou a bez moralizování vypráví o tom, že by lidé neměli dělat zásadní rozhodnutí jen proto, že se to od nich očekává. Komedie britského dramatika může posloužit i jako studie předsvatebního šílenství (údajně jedné z nejstresovějších situací v lidském životě), jež je zcela reálnou praxí. Samotné téma je tedy nejen vděčnou inspirací pro veselohry, ale i motivem k zamyšlení nad disonancí mezi opravdovostí citů, tužeb a přání a prázdnotou konvencí. Pokud měla inscenace Mahenu v tomto smyslu útočit na bránici i mozkové závity, pak si kladný ohlas u publika zasloužila. ZN

Kelt Grass Band po roce opět na Portě

Začátkem března odstartoval severomoravským oblastním kolem už osmačtyřicátý ročník Porty. Tradičně se hrálo na půdě kulturního domu v Bludově u Šumperka. Této soutěžní přehlídce jsme se zúčastnili i my, v celé své kráse a košatosti.

Oblastní kolo se v Bludově konalo už podvacáté, je to tedy akce úctyhodná a umístění na ní má stále prestiž. V loňském roce se nám podařilo dojít až do národního finále v Řevnicích, kde jsme zanechali svou stopu, bylo tedy co obhajovat. S tím jsme ta-

ké k celé akci přistupovali a v zimních měsících poctivě (místy) cvičili. Přesto jsme byli před začátkem lehce rozechvělí, mimo jiné proto, že šlo o naše první letošní veřejné vystoupení. Do bludovského kola se nakonec přihlásilo a dostavilo celkem šestnáct kapel a písničkářů, což je číslo více než chvalitebné. Přehlídku uváděl moderátor Českého rozhlasu Olomouc Josef Sandy Nosek a tradičně odvedl výborný výkon. Co se týče stylů, mohli jsme se setkat s množstvím podob hudby, které budeme pro zjednodušení říkat folková. Úroveň oproti loňsku stoupla a byla k vidění a slyšení celá řada zajímavých výkonů. Není úkolem tohoto článku dopodrobna rozebírat jednotlivé interprety, my se budeme chlubit vlastním peřím.

Tedy Kelt Grass Band se představil ve své tradiční formě a s obvyklým nasazením. I když

ne vše se povedlo tak, jak jsme si představovali, nakonec náš výkon zaujal odbornou porotu i diváckou veřejnost. Podařilo se nám zvítězit v divácké soutěži, což je vavřín, kterého si velmi vážíme, a celkově jsme se umístili na druhém místě, což nám zajišťuje účast v semifinále, které se uskuteční koncem června ve středočeských Řevnicích. Pevně věříme, že našemu regionu ostudu neuděláme, a samozřejmě bychom rádi, stejně jako vloni, postoupili do velkého finále. Nominace je pro nás důkazem, že jdeme dobrou cestou, naše hledání má smysl a oslovuje stále více lidí. A to je pro nás asi nejpodstatnější. Závěrem bych rád ocenil spoustu náročných mravenčí práce, kterou při organizování celé akce odvedla Česká táborská unie - Jesenická oblast.

Tomáš Tichý, Kelt Grass Band

Foto: archiv KGB

Moravskoslezský kraj informuje

Informace k dotačnímu programu Příspěvky na podporu včelařství v MSK v roce 2014

Podrobné podmínky tohoto programu jsou zveřejněny na webových stránkách Moravskoslezského kraje: www.kr-moravskoslezsky.cz, Veřejná správa - Krajský úřad - Úřední deska - Dotace - Vyhlášené dotační programy. Dotace bude poskytnuta začínajícím včelařům ve výši 50 % prokazatelně vynaložených nákladů, které vznikly a byly uhrazeny v období od 19. května 2014 do dne podání žádosti.

Žadatelé budou moci podávat žádosti o dotaci na podatelnu krajského

úřadu v období od 30. května do 30. června 2014. Minimální výše dotace je 3 000 Kč, maximální výše 15 000 Kč.

Žádost spolu se všemi přílohami lze podat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo na podatelnu krajského úřadu na adrese Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava.

*Mgr. Jana Bezděková, PhD.,
odbor životního prostředí a zemědělství MSK*

Z okolních obcí a měst

Zelený lísteček

Březen je měsícem radostného očekávání. Těšíme se na příchod jara, radujeme se z prvních zelených lístků, květin, ptačího zpě-

vu... Proto se letos žáci 9. A Základní školy Břidličná rozhodli, že se pod patronací Studentského klubu Břidličná,

jehož jsou členy, pokusí přivítat jaro o něco dřívě, tedy alespoň pro děti z okolních mateřských škol. V rámci environmentální

výchovy pro ně připravili zábranou přírodovědně-ekologickou soutěž nazvanou Zelený lísteček. A tak 19. března do naší školy

Foto: archiv ZŠ Břidličná

zavítalo pět soutěžních družstev z MŠ v Břidličné, Ryžovišti a Velké Štáhlí. Devátáci pro ně nachystali kromě zábavných úkolů vlastnoručně upečené tvarohové koláčky a muffiny. Samozřejmostí bylo i další občerstvení a především diplomy, medaile a drobné ceny pro

všechny účastníky soutěže.

Na malé soutěžící čekalo devět úkolů, např. skládání velkých kostek s přírodním motivem (vyrobených devátáky), třídění odpadu, pohybová či vědomostní hra, hledání rozdílů v obrázcích, ale také setkání se živými zvířátky. Děti měly možnost si zblízká

prohlédnout žabku, ježka, gekona, želvu, rybičky, ráčky a drobné voliérkové ptáčky nebo si pohladit Teddy králíčky a morčata. Podle spokojených úsměvů dětí i pochvalných slov učitelek z MŠ, které své svěřence na celé akci doprovázely, se Zelený lísteček opravdu vydařil. Svědčí o tom

i pochvala ředitele ZŠ Miroslava Glacnera, kterou si devátáci po zásluze vyslechli. Poděkování za úspěšný průběh akce patří rovněž všem pedagogům, kteří pro ni měli velké pochopení a přispěli k jejímu zdárnému průběhu.

*Mgr. Květa Děrdová,
třídní učitelka 9. A*

Poděkování

Naše lyžařská škola z Přerova dojíždí do údolí Karlova u Malé Morávky již třetím rokem. Letošní zima byla teplá a příliš chudá na sněh, přesto se povedlo týmu Ski areálu Myšák pod vedením Jaroslava Lukeše vytvořit výborné podmínky pro výuku. Celý kurz trvá pět výcvikových dnů, přijíždíme do areálu vždy v sobotu, a to v termínech od ledna až do konce února. Sjezdovky byly vždy perfektně připraveny a areál byl nachystán do posledního detailu ke spokojenosti všech návštěvníků. Výuku na lyžích a snowboardech pro nás zajišťuje 1. Lyžařská škola Praděd pod vedením Petra Housera.

Chtěli bychom tímto poděkovat všem těm, kdo se přičinili o naši spokojenost, zejména instruktorům, kteří profesionálně předávali své zkušenosti dětem. Naši svěřenci během výcviku neustále prokazovali zlepšení a posun k lyžařským dovednostem. Na závěr proběhl jako odměna závod ve slalomu, který zvládli všichni, jak lyžaři, tak snowboarder

disté; i ti nejmenší dokázali, že se naučili lyžovat.

Vlekařům děkujeme, že ochotně a aktivně pomáhali a zasahovali, když měly děti problémy na vleku i nové sedačkové lanovce. Dále bychom chtěli poděkovat veškerému personálu bufetu a kuchyně, který pro nás každý víkend připravoval občerstvení a speciality místní kuchyně.

Nesmíme zapomenout na maskota areálu, Myšku Ivanku, na kterou se děti těšily asi nejvíce. Myška nás provázela každý den výcviku a její nápady naše děti inspirovaly. V poslední den lyžařské školy měly karneval a olympiádu, na svahu se proháněly v maskách a těch myšič bylo nejvíce.

Děkujeme rodičům i všem účastníkům lyžařské školy a těšíme se na další ročník. Celý zbytek roku si budeme přát, aby příští zima byla pro lyžaře lepší a abychom mohli děti vést ke sportu tak nádhernému, jakým je lyžování.

Jaroslav Janků

za tým společnosti Jankusport

LIBINA OBĚDNÉ VIII. MÁJOVÝ FESTIVAL
alternativní hudby

26.4.2014 od 17 hodin

vstupné 99 Kč

občerstvení zajištěno !

festival podpořili:
mediální partneři: OCTOPUS, TÝDEN, CESKÝ ROZHRAS, VOTOP ŠENKYŘÍK, MARTIN HAMALA, RYTHM, OBEC LIBINA, KAPPEL, RICHÁRD DOSTÁL, ZÁMEČNICTVÍ DRÁPAL, GETURA PLUS spol. s r.o., tech, KOVOVÝROBA

NAŠE LISTÁRNA

Vzpomínka na kněze naší farnosti

Od 24. února do 3. března probíhal v Praze osmý ročník festivalu Mene Tekel k výročí komunistického převratu v únoru 1948. V neděli 2. března po mši v našem kostele sv. archanděla Michaela jsem si zapnula druhý program České televize, aniž bych věděla o velké ekumenické bohoslužbě v katedrále sv. Víta v Praze. Začala zapalováním svící na památku umučených mladých kněží. Nevím, kolik svící bylo rozžato, kvůli slzám, které mi tekly po tváři po celou bohoslužbu. Celebroval ji náš kardinál Dominik Duka s kněžími jiných vyznání. Svíce za mladičké kněze umučené totalitním režimem rozzářily celou katedrálu. Byli přítomni i staří kněží, kteří mučení přežili, ale zůstali poznamenaní tím, co prožili jen proto, že hlásali Boží slovo. Četly se dopisy, které psali synové svým rodičům a všem, které milovali. Četly se i dopisy matek, které prosily alespoň o popel svých synů, žádná prosba ale nebyla vyslyšena.

Při této bohoslužbě jsem si okamžitě vzpomněla na naše milé kněze P. Bohumila Měchuru z Horního Města a na kněze rýmařovské farnosti ThDr. Františka Vaňáka! Jako mladí kněží k nám byli poslání v 50. letech za trest, aby poznali, jak se žije v pohraničí, odkud odešel s vysídlenými obyvateli i Bůh! Ale oni vše pochopili a cítili se u nás a s námi dobře. Jejich cílem bylo tuto zemi osvěžit modlitbou, být našimi otci, vypěstovat krásnou farní rodinu a společně oslavovat umučené i zmrtvýchvstání Krista, abychom byli všichni Božími dětmi.

P. František se denně seznamoval s občany Rýmařova, na procházkách po našem náměstí, s každým se zdravil: Pozdrav vás Pán Bůh nebo Krásný dobrý den, vždy s otázkou na zdraví a rodinu. I na květiny došlo, měl jich plnou farní zahradu, o každé věděl, jak se pěstuje, a rád poradil. S každým povyprávěl, s každým se setkal ve městě, na faře, každé milé pozvá-

ní s radostí přijal, pro každého měl času dostatek. Získal si srdce nás všech a my zase jeho. Tím si vysloužil i titul Čestného občana města Rýmařova. Františku Vaňákovi nabídli už v roce 1980 post biskupa i arcibiskupa, ale on tuto nabídku důstojně odmítl, neboť ji v čase totality nemohl přijmout. Cítil, že je poslán Bohem do tohoto zapomenutého kraje, aby lidem hlásal víru, a nemohl odtud odejít.

Přišel k nám s P. Bohumilem Měchurou právě včas, tak jako přišli sv. Cyril a Metoděj, ke kterým se modlíme. Tak nám Bůh poslal i kněze Františka a Bohumila, aby hlásali evangelium slovanským jazykem. Vyšlapali čistou a rovnou cestu těm, kteří nastoupili na farnost po nich. Jejich nástupci to neměli vždy lehké, protože odchod kněze po 38 krásných letech jsme těžce nesli a srovnávali, kdo je lepší. Přesto byli všichni dobrými pastýři - P. Václav, P. Pavel, P. Jiří, P. Stanislav, P. Jindřich a nyní P. František a jáhen Jan. Děkujeme a posíláme

jim všem velké požehnání Boží.

Z naší farnosti vyšli také dva milí kněží P. Radovan Hradil ze Staré Vsi a P. Josef Kaňovský z Rýmařova. Tito dva dobří kněží získali od dr. Vaňáka to nejlepší vedení a jsou tak dobrými kněžími jako jejich učitel. Oba ve farním kostele sv. archanděla Michaela přijali svátost křtu, svaté přijímání, svátost bířmování a v kapli V Lipkách i svátost kněžství.

I já jsem jako dítě chodila k panu dr. Františku Vaňákoví na náboženství, když jsme se v roce 1950 vrátili z Velké Bystřice. Pamatuji si i mladou katechetku, byla hodná, ale příchod kněží Františka a Bohumila znamenal příchod Krista a záchranu víry pro nás i naše děti, kterým vždy něco radostného a krásného připravili při setkání na faře, v kostele nebo na vycházce do přírody. Žádné dítě nechybělo, náboženství nebylo povinné, ale všichni k panu dr. Vaňákoví pilně přicházeli.

Letos tomu bude 25 let, co byl P. František jmenován arcibiskupem olomouckým a metropolitou moravským - 21. prosince 1989. Poté se bohužel zhoršila jeho těžká nemoc, se kterou už od nás odcházel. Ležel v nemocnici ve Městě Albrechticích s velkými bolestmi, ale utišující léky nepřijímal, tak jako Svatý otec Jan Pavel II. je odmítal. Chtěli jako Kristus na kříži nebo mladí kněží na šibenici obětovat svou bolest pro všechny lidi dobré vůle. Nepochopitelné oběti pro nás, kteří bychom totéž nedokázali!

Mons. František Vaňák, arcibiskup olomoucký, zemřel 14. září 1991 ve Městě Albrechticích, v den Povýšení sv. Kříže, jemuž je zasvěcen kostelík ve Staré Vsi, kde se s námi modlival. Zahalil nás velký smutek, ale víme, že je stále s námi a posílá nám požehnání Boží, abychom byli nadále jeho svědky. Rádi navštěvujeme jeho hrob na Svatém Hostýně s ky-

ticí, rozžatým věčným světlem a modlitbou, kterou nás naučil.

Ani náš milý P. Bohumil Měchura nebude nikdy zapomenut, i když kvůli nemoci už nemůže být s námi a pobývá v rodné dědině na Jižní Moravě, ve Svatobořicích-Místříně, u rodiny své sestry Andělky. Odcházel odtud před třemi lety, právě na den 14. září 2011. Na sv. Mikuláše oslaví požehnaných 92 let. Přejeme mu do dalších dlouhých roků požehnání celé sv. Rodiny.

Denně mě napadne myšlenka, jaký to máme silný motor v těle, naše srdce, které se celé roky nezastaví. Proč v něm jen nemáme tolik lásky pro každého dobrého člověka, ať je Němec nebo Čech, věřící nebo nevěřící. V každém člověku dobré vůle přece vidíme svého Boha.

Požehnání do postní doby a Velikonoce prožité v radosti přeje *Olga Schreiberová*

Občanský zákoník a jeho změny

K prvnímu lednu 2014 nastaly v oblasti soukromého práva zásadní změny. Nabyt totiž účinností nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), dále zákon o obchodních korporacích (zákon č. 90/2012 Sb.) a zákon o mezinárodním právu soukromém (zákon č. 91/2012 Sb.). Současně byl k 31. prosinci 2013 zrušen dosavadní občanský zákoník, obchodní zákoník, zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním, ale i řada dalších právních norem, např. zákon o rodině.

Další zákony byly v souvislosti s těmito změnami novelizovány samostatnými novelami, případně speciálním zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva (zákon č. 303/2013 Sb.). Tento zákon novelizuje dokonce 74 právních předpisů, mezi jinými zákoník práce, zákony o sociálním pojištění, ale například i zákon o požární ochraně a další.

Jedná se tedy o rozsáhlou a významnou změnu v oblasti soukromého práva, která zasáhne

do života každého občana České republiky. Je nejvyšší čas se s jednotlivými změnami seznámit. Naše redakce ve spolupráci s poradenskou společností P-team Rýmařov se sídlem v Praze připravila seriál věnovaný novému občanskému zákoníku. V jednotlivých dílech seriálu budeme přinášet nejpodstatnější změny, které se dotýkají zejména občanů našeho města, rodin s dětmi, manželů a manželského soužití, majetku, bytové politiky a dalších.

Podvodníkům odzvonilo, zákon chrání spotřebitele

Máte zkušenost s podomním prodejem nebo předváděcí akcí? Pokud ano, věnujte pozornost tomuto článku a zjistíte, jaká máte jako spotřebitel práva.

Asi každý zažil situaci s obchodníkem, který něco nabízí. Obchodník udělá a řekne vše možné, aby získal klienta pro svůj obchod. Jestli jsme se službou nebo s výrobkem spokojeni, je to v pořádku, bohužel někteří obchodníci využívají nekalé praktiky, které spotřebitele spíše poškozují. Nový občanský zákoník na to pamatuje a chrání spotřebitele. Přečtete si vybrané body, které nás chrání před nepoctivými obchodníky a firmami.

Smlouva musí obsahovat informace, které vám obchodník předem řekl

Smlouva musí být v souladu se všemi informacemi, které dostal klient (spotřebitel) v dostatečném předstihu před jejím uzavřením. Například by vám prodejce měl sdělit veškeré náklady spojené s obchodem, např. náklady na dodání zboží či náklady spojené se službou. Změna obsahu smlouvy je možná v případě, kdy si to spolu strany ujednají. Zákon zneprůjemní práci podomním prodáváním, kteří lákají lidi na výhodné ceny např. energií a cíleně zamlčují klientům další náklady s energií spojené. Pak se klient diví, že je konečná částka na faktuře vyšší, než mu bylo slíbeno.

Výhodnější podmínky pro odstoupení od

smlouvy

Nově nebude vadit, když se prodejce o odstoupení dozví později než za 14 dní od převzetí zboží spotřebitelem. Pokud spotřebitel od smlouvy odstoupí např. písemně do 14 dnů a prokáže-li, že tak opravdu učinil, bude muset prodejce odstoupení akceptovat. Pokud prodejce nesplní svou povinnost informovat zákazníka o jeho právu odstoupit, lhůta se může prodloužit až na rok a 14 dní. Pokud tak udělá

dodatečně, běží čtrnáctidenní lhůta ode dne následujícího po poučení. Příklad: Zákazník si objedná v e-shopu zboží, které není skladem, to znamená, že přijde třeba až za 10 dní. Lhůta bude běžet od chvíle, kdy zboží klient vyzvedl. V případě, že si objedná např. obývací stěnu, která mu bude

dovezena nadvrát, poběží lhůta až od převzetí poslední části zboží. Pozor - to neplatí u pravidelně opakované dodávky zboží, jako jsou například vitamíny, v tomto případě lhůta běží od první dodávky zboží. U smluv týkajících se služeb poběží lhůta od data uzavření smlouvy.

Nová pravidla se týkají samozřejmě i pouličního a podomního uzavírání smluv na dodávku elektřiny a plynu. Od smlouvy můžete odstoupit do 14 dnů ode dne zahájení dodávek energií. K zahájení dodávky energií dochází zpra-

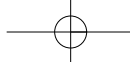
vidla po uplynutí tří měsíců od uzavření smlouvy. Zákazníci mají nově možnost po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu zrušit smlouvu a vrátit se k původnímu dodavateli. Pokud dodavatel neakceptuje výpověď, mohou spor řešit přímo s Energetickým regulačním úřadem.

Pravidla pro vrácení peněz

Do 14 dnů od odstoupení od smlouvy bude muset spotřebitel koupené zboží vrátit. Opět stačí, když ho v této lhůtě alespoň odešle. Stejnou lhůtu bude mít obchodník na vrácení peněz. Peníze musí vrátit stejným způsobem, jakým se k němu dostaly od spotřebitele. Obchodník musí zaplatit i náklady spojené s nejnižším možným dodáním zboží, jež samotný obchodník nabízí.

Jsou ale i situace, kdy od smlouvy odstoupit nemůžete, např. v případě zboží podléhajícího rychlé zkáze, jako je třeba maso, čerstvé ovoce nebo řezané květiny. Dále se to týká hudby, filmů nebo počítačových programů stažených z internetu nebo na nosiči s porušeným obalem či zbožím, které se prodává v hygienickém obalu, který byl porušen atd. Proto než budete uvažovat o odstoupení od smlouvy, je důležité si zjistit, jestli to vůbec bude možné, samotný prodejce by vás o tom měl rádně poučit, a pokud tak neučiní z vlastní vůle, tak na nic nečekejte a zeptejte se sami.

Jiří Prášil, P-team Rýmařov

Akce hradu Sovince

Hradní sezóna začíná víkendem 5. a 6. dubna 2014

U kanónu stál

Vývoj palných zbraní a obléhací techniky středověku

Zahájení sezóny 2014 se uskuteční se skupinou šermu Mohelnická sebranka. Po úspěšné loňské premiéře přijíždí skupina na Sovinec podruhé v historii. S využitím několika divadelních triků tentokrát uvidíte surovou německou školu šermu dlouhým mečem a sudlícemi. Mohelničtí střelci v pásmu taktiky střelby představí palné zbraně středověku, jako jsou hákovnice, tarasnice, děla a přístaly.

Díky nesmírnému úsilí pracovníků muzea v Bruntále dochází v rámci zahájení sezóny 2014 ke zpřístupnění nově zrekonstruované podlélné dělové bašty. Do těchto prostor hradu dosud žádný návštěvník nevstoupil!

Dále v programu vystoupí skupina scénického šermu Allegros, tradiční sovinecký účinkující,

který se dlouhodobě zaměřuje na hrané scény a šermířské pohádky pro děti:

11.20 Útrapy válek - premiéra zbrusu nového programu, poučný historický příběh s celou

řadou soubojů

13.00 Pepouš kráčí do světa - oblíbená šermířská pohádka

14.30 Vojáci - výpravná komedie o zapomenuté posádce bránící panství proti...?

15.50 Loupežnická pohádka - veselá šermířská pohádka

Připravena je také sokolnická beseda s ukázkou přeletu dravých ptáků a šermířské a divadelní scénky s návštěvou hradních sklepů. Po oba dva dny neomezený pohyb po hradě včetně vyhlídkové věže od 9.15 do 18.00. Na prohlídkové trase vedené rytířským sálem vymete hostinská Zuzana loňské pavučiny a rytíř Břeněk představí svoji píšťalku.

Zuzana Matonohová,
herold hradní posádky, o. s. Špinavci

Příští akce hradu Sovince

19. až 21. dubna

Rekviem za rytíře

Velikonoční drátenický jarmark, XI. ročník. Po tři dny bohatý celodenní šermířsko-pohádkový program. Lidová řemesla, folklorní zvyky a tradice při vítání jara.

10. a 11. května

Útěk z řádu

Povídky a příběhy z kláštera během pálení čarodějnic. Oblíbené netradiční prohlídky

zpřístupněné hradní mučírny s doprovodným programem. Výstava historických šatů a módních doplňků *Oděvy pěti století*.

17. a 18. května

Kolotoč prima pohádek

Lesnický víkend na hradě. Pohádky jihočeského profesionálního divadla *Já to jsem*. Sokolnické ukázky s fotografováním dravých ptáků při příletech na ruce návštěvníků.

24. a 25. května

Škrhola a strašidlo ze mlýna

Den dětí na hradě, XXI. ročník. Bohatý celodenní kejklířsko-pohádkový program. Hry, soutěže a klání rytířské s myšimi dostihy a fakírem!

14. a 15. června

Kašpárek na skalním hradě

Putování pohádkovým hradem z pohádky do pohádky. Loutkářská pout' s hranými, šermířskými a loutkovými pohádkami.

Užitečná informace

dTest: Patero odpovědí na spotřebitelské otázky

15. březen byl Mezinárodním dnem spotřebitelských práv. Zboží a služby nakupujeme téměř denně, přesto si často nejsme jisti svými právy a povinnostmi. dTest připravil českým spotřebitelům k svátku patero odpovědí na patero častých spotřebitelských otázek.

Vztahy mezi spotřebitelem a prodávajícím či poskytovatelem služeb upravuje zejména občanský zákoník. Neznalost našich práv nás může při řešení spotřebitelských problémů opravdu „přijít draho“. Znáte odpovědi na následující otázky?

Potřebuji nutně pro uplatnění reklamace fakturu či účtenku?

Nikoli. Při uplatňování reklamace stačí prokázat, že jste u prodejce věc zakoupili. To lze doložit třeba výpisem z bankovního účtu, záručním listem, staršími reklamačními protokoly, originálním obalem, specifičností zboží (pokud jej nikdo jiný neprodává), v krajním případě i svědeckou výpovědí.

Prodejce mi řekl, že není možná reklamace zboží, protože bylo v době nákupu ve slevě. Má pravdu?

Toto tvrzení je neoprávněné. I zlevněné zboží můžete reklamovat po dobu 24 měsíců. Výjimku tvoří sleva, která byla poskytnuta po

vodu výrobku - pro takovou vadu pak zboží reklamovat nelze, na všechny ostatní vady daného zboží záruka ovšem platí.

Koupil jsem si notebook na IČ, přesto mám stejná práva jako spotřebitel. Mám pravdu?

Pokud uvedete ve smlouvě identifikační číslo, můžete tím dávat druhé straně smlouvy najevo, že do právního vztahu vstupujete jako podnikatel. Z toho plynou určité rozdíly ve vašich právech. Například nemáte pro uplatnění reklamace lhůtu 24 měsíců a není stanovena lhůta 30 dnů pro vyřízení reklamace. Tvrdíte-li, že jste nevystupovali jako podnikatel, musíte to v případě sporu prokázat.

Od každé smlouvy mohu odstoupit. Je tomu tak?

Odstoupit od smlouvy je možné pouze v případech, kdy to umožňuje zákon nebo se na tom dohodnete s prodávajícím. Odstoupit od kupní smlouvy můžete například, pokud prodejce třikrát uzná vaši reklamaci ohledně stejné závady zboží nebo pokud není možné věc opravit či vyměnit. Odstoupit od kupní smlouvy do 14 dnů máte právo také v případě nákupu přes internet či po telefonu, tj. u smluv uzavíraných formou komunikace na dálku (s určitými vý-

jimkami, například pokud je zboží upraveno na přání zákazníka).

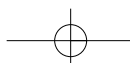
Provozovatel e-shopu tvrdí, že nemohu odstoupit od smlouvy do 14 dnů, když jsem si zboží vyzvedl osobně. Je to pravda?

Není. Pokud smlouva byla uzavřena přes internet, na právu na odstoupení nic nemění způsob převzetí zboží.

Spotřebitelská poradna dTestu vyřídila od začátku roku téměř sedm a půl tisíce dotazů.

„Spotřebitelé chtějí nejčastěji řešit problémy s reklamací, jakostí či nedodáním zboží a týkající se nekalých obchodních praktik. Zajímá je také odstoupení od smluv uzavřených prostředky komunikace na dálku či mimo prostory obvyklé k podnikání. Nejvíce řešíme stížnosti týkající se spotřebního zboží, finančních služeb, mobilních operátorů či služeb spojených s bydlením,“ uvedl Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Lukáš Zelený, Vanda Jarošová, dTest

Varování před podvodnou firmou

V posledních několika dnech se v poradnách Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z. s., množí stížnosti na praktiky firmy Endemos distribution, s. r. o., z Prahy, která spotřebitelům, převážně seniorům, rozesílá upomínku - výzvu k úhradě dlužné částky ve výši 3 566 Kč.

Společnost v dopise uvádí, že kontrolou účetní evidence zjistila dluh na klientské kartě za stále aktivní členství a vyzývá daného spotřebitele, aby ve vlastním zájmu neprodleně kontaktoval společnost na zákaznické lince +420 900 850 555. Dále ho vyzývá, aby

se nevyhýbal svému závazku, a upozorňuje ho, že v případě, že nebude celou věc řešit a nebude společnost kontaktovat, bude pohledávka vymáhána exekučně. Samozřejmě že takový dopis nejednoho seniora vyděsí, i když si není vědom jakéhokoli členství.

Společnost však má být kontaktována na linku se zvýšeným tarifem. U hovorů začínajících čísly 900, 906 a 909 totiž platí, že 4. a 5. pozice určuje cenu za minutu volání v Kč včetně DPH. V tomto případě za zavolání na linku spotřebitel zaplatí 85 Kč za minutu hovoru.

SOS MaS, z. s., upozorňuje, že jde o podvodný způsob, jak vylákat ze spotřebitelů peníze. V takových případech pamatuje na spotřebitele i zákon, který přímo zakazuje prodávajícím používat pro komunikaci se spotřebitelem telefonní čísla s vyšší než běžnou cenou. SOS MaS, z. s., nedoporučuje na tuto linku volat a radí postiženým ohlásit celou záležitost na Policii ČR, která se již o případ také začala zajímat.

*Marcela Reichelová,
předsedkyně SOS Moravy a Slezska, z. s.*

Zajímavosti z přírody

Za prvními jarními květinami

Traduje se, že první jarní květinou je prvosenka neboli petrklič. Upomíná na to i rodový název *Primula*, který byl odvozen z latinského *primus* (= první). Musím však zklamat ty, kdo v tuto tradici věří: prvosenku lze sice zařadit mezi první jarní květiny, úplný prim ale nehraje, neboť ji předcházejí např. květy sněženek, bledulí a podléšek. Samozřejmě že doba květu je závislá na nadmořské výšce a také na expozici terénu, čili na oslunění a stínu vzhledem ke světovým stranám, a dále na pokryvu terénu (les, křovina, louka apod.). Vše je ještě složitější, neboť výskyt toho kterého druhu je vázán na další podmínky. Přidržíme se prostého faktu, že květiny buď už kvetou, anebo ještě ne, přičemž se omezíme na Rýmařov a jeho okolí do 15 až 20 km.

Po letošní zimě, která zimou ani nebyla, můžeme očekávat, že doba květu přijde o něco dřív než obvykle. A opravdu: paličky největšího bílého bylo možné vidět již koncem února a 1. března se mnohé začaly pootevírat. Stejně časný je i jeho blízce příbuzný největší lékařský. Kvést začíná i sleziník střídavolistý, který později

na vlhčích místech vytvoří nádherné žlutozelené „koberce“. To jsou další tři druhy, které květ prvosenky předcházejí.

Co se týče sněženek a bledulí, v bližším okolí Rýmařova mi není známa žádná lokalita přírodního původu. Nejbližší výskyt bledulí jarních znám z katastru města Břidličné (asi 12 km), ale přesné místo prozradit nemohu. Zatímco sněženka může růst od nížin až do horského stupně, bledule je prvek nižších poloh a končí na hranici 500 až 550 m. Ve středních a vyšších polohách jsem se nesešel ani s podléškou. Její nádherné sytě modré květy (barva bledne stářím rostliny) můžete obdivovat od konce března a v první polovině dubna (letos dřív) např. v dolní části Paseckého žlebu (19 km). Znam i bližší lokality (12 km) a byl jsem se v nich 2. března podívat - a podléšky kvetly! Navíc nebyly samy. Začaly rozkvétat i zapalice, bažanky a plicník.

Teď se mnozí jistě ptají, co že je to ta zapalice. Je to nízká bylina z čeledi pryskyřníkovitých, její celý název zní zapalice žlutuchovitá a nejspíš ji snadno zaměníte

za sasanku hajní, protože je jí na první pohled podobná a roste na podobných místech. Květy zapalice jsou však drobnější, na jednom stonku je jich až sedm (u sasanky hajní zpravidla jeden) a také listy mají jiný tvar. Vykvétá až o dva týdny dříve než sasanka. Zatímco tedy kvete nebo rozkvétá už devět druhů, prvosenku byste hledali marně. Všímavý pozorovatel by našel pouze růžici drobných lístků při zemi a totéž platí i o listech sasanky hajní, i když ty už jsou vyšší.

Uplynul týden či deset dní. Najdeme mezi květinami něco nového? Ale ovšem, zejména na jižních svazích chráněných před studeným větrem. Takovým místem je např. stezka z Rešova k vodopádům. Kdo se dívá pozorně, neujdou mu květy křivatců žlutých. Tu a tam už rozkvetly sasanky hajní. Jejich blízká příbuzná sasanka pryskyřníkovitá již nasadila poupata. Kvete i violka vonná, rozkvétá dymnivka, a dokonce jsem našel i první květ orseje. A mezi vší tou nádhrou, která je v plném květu obvykle až v dubnu, lze spatřit i květy prvosenek. Máme tu dva druhy, které lze

snadno zaměnit - prvosenku jarní a vyšší. Na Rýmařovsku se častěji setkáme s prvosenkou vyšší. Sleziník se již stal nápadným a zapalice byste napočítali stovky (nejlépe si jich všimnete u štoly poblíž vyhlídky). Podběl už také začíná kvést, ten ale musíte hledat jinde. Co se týče violek vonných, křivatců, dymnivek a sasank hajních, setkáte se s nimi i ve městě. Tomu, co jsem právě popsal, botanikové říkají časný jarní aspekt. Je to doba, kdy náhle začíná rozkvétat jedna rostlina za druhou a od března ožívují svou zelení a zejména květy dosud fádňící půdy. Samozřejmě že druhů, kterých se jarní aspekt týká, je více, než kolik jsem tu jmenoval, ale pozor: některé nemají dlouhého trvání a odkvétají po čtrnácti dnech. Nejvíce druhů lze spatřit v dubnu ve světlých lesích do doby, než se stromy olistí. V ten čas jarní aspekt končí, protože les se stane stinným a to je signál pro nástup dalších druhů rostlin. U nás si však jaro můžeme „prodloužit“ tím, že si vyjdeme výše do hor. Tam prvosenku, blatouch nebo podběl můžeme vidět ještě v červnu.

Miloš Zatloukal, KČT Rýmařov

Fota: Lucie Matulová

Sport

Sportovní klub Studio Sport a zdraví oceněn Českým olympijským výborem

V roce 2013 měl Sportovní klub Studio Sport a zdraví 104 členů zaregistrovaných u ČASPV, z toho 61 členů ve věku od 2 do 18 let zapojených do dětských a mládežnických sportovních oddílů: cvičení rodičů a dětí, základů gymnastiky a aerobiku, akrobacie pro kluky, zumbly pro děti, cheerleaders a závodního aerobiku. Na ús-

pěšné činnosti klubu se podílelo šest cvičitelek a trenérek: Lydie Mihálová, Gabriela Šopíková, Michaela Mezihoráková, Zuzana Bučková, Olga Človečková a Lydie Švédíková.

Aktivita sportovního klubu v roce 2013 byla obdivuhodná - dvaadvacet soutěží (patnáct republikových, šest krajských, jedna okres-

ní), šest vystoupení pro veřejnost, šest sportovní-zábavných akcí pro děti a mládež, jedna metodická akce.

Do akcí se zapojily všechny oddíly klubu, největší mírou se však na jeho úspěchu podílely členky oddílu závodního aerobiku, jejichž výsledky v soutěžích jsou nepřehlédnutelné. Ze 104 startů na soutěžích získaly rýmařovské závodnice 77 bodovaných umístění: třináct zlatých, osm stříbrných a šest bronzových medailí, šestkrát 4. místo, třikrát 5. místo, třikrát 6. místo a osmatřicet umístění ve finále.

Poděkování patří jmenovitě těmto děvčatům: Šárka Zapletalová, Lenka Hamplová, Bára Kuzmíková, Klára Zifčáková, Jana Hamplová, Dominika Maceková, Tereza Človečková, Šárka Pallová, Tereza Šulíková, Míša Hrabcová, Monika Šumberová, Ivana Hořínková, Bára Šulková, Veronika Tihelková, Bára Tihelková,

Amálie Vinohradníková a Eliška Mosná.

V celostátním žebříčku klubů poskočilo Studio Sport a zdraví o dvacet příček a získalo titul skokana roku 2013. Za výsledky v loňském roce byl SK Studio Sport a zdraví oceněn Českým olympijským výborem zájezdem do Olympijského parku Soči - Letná 2014. Tuto odměnu si všech čtyřicet účastníků zájezdu náramně užilo. Děti měly možnost vyzkoušet zimní olympijské sporty a zasoutěžit si se Čtyřlístkem. Během dne jsme se v olympijském parku setkali se známými osobnostmi z televize a některé děti si dokonce vyzkoušely natáčení televizního pořadu Zprávičky.

Byl to moc pěkný sportovní den, ve kterém všichni načerpali nové síly a motivaci do dalších tréninků v roce 2014.

Foto a text: Lydie Švédíková, předsedkyně SK

Desetibojaři bojovali u zelených stolů

V sobotu 22. března se sešli rýmařovští desetibojaři u sedmé disciplíny - stolního tenisu. Překrásné jarní počasí bylo pravděpodobně příčinou slabší účasti.

O půl deváté rozehrály svá utkání ženy obou kategorií, které byly shodně zastoupeny čtyřmi účastnicemi, a tak měla soutěž poměrně rychlý spád. Kategorie žen A byla velmi vyrovnaná. Tři soutěžící dosáhly stejného počtu bodů, a tak rozhodovaly výhry ve vzájemných utkáních. Zvítězila Eva Holubová před Karolínou Hřívovou, třetí skončila horším skóre Marcela Žáková.

V ženách kategorie B svedly dvě horké favority Markéta Míčková a Alena Jurášová třísetovou bitvu o vítězství. První set se stal hladkou kořistí Markéty. Další dva sety byly vzácně vyrovnané, ale v závěru se šestí přiklonilo k Aleně, která zvítězila. Třetí místo obsadila Marta Cicková. A poněvadž bylo brzy odehráno, vyzvaly ženy starší kategorie své mladší kolegyně k vzájemnému měření sil. Zde slavila úspěch zkušenost před dravým mládím a ženy B zvítězily v poměru 10:6. Třešničkou na dortu byl pingpongový kolotoč, při němž se účastnice pobavily a vyždímalý ze zbytků sil. Domů odcházely spokojené s vědomím dobře stráveného dopoledne.

Po ženách nastoupili muži kategorií B a C. V kategorii B se sešlo šest borců. Papírové předpoklady na vítězství potvrdil Josef Vosyka. Druhý skončil Josef Kočnar a třetí Jiří Štanglica.

Mužů kategorie C dorazilo pět. O pořadí na prvních třech místech svedli souboj ti, kteří v přípravě na tuto disciplínu nic nepodcenili a formu ladili intenzivním tréninkem. Svou suverenitu potvrdil Václav Orlík před Ivem Volkem a Jaroslavem Lachnitem.

Po obědě se střetla nejpočetněji obsazená kategorie mužů A - celkem devět účastníků. Prvenství vybojoval Jan Hnilo, který vyhrál všechny zápasy a ztratil pouze jediný set. Druhý skončil nováček soutěže Vladimír Pán a třetí místo obsadil Tomáš Vavříčka.

Nyní čekají desetibojaře atletické disciplíny. U první z nich - vrhu koulí se sejdou v sobotu 26. dubna v 9 hodin na hřišti za školní jídelnou.

Celkové pořadí po sedmi disciplínách:

Muži A:	Pán Vladimír	Soviš Ivo	Hnilo Jan
Muži B:	Jaroš Jiří	Vykoukal Ladislav	Svedoník Josef
Muži C:	Hofman Jaroslav	Volek Ivo	Lachnit Jaroslav
Ženy A:	Továřková Andrea	Žáková Marcela	Mácková Eva
Ženy B:	Jurášová Alena	Sovišová Eva	Míčková Markéta

Foto a text: Výbor Rýmařovského desetiboje

Městská basketbalová liga v Rýmařově 2014

V sobotu 15. března proběhlo finálové kolo Městské basketbalové ligy. Tento turnaj, který se hraje od začátku ledna do poloviny března, je již neodmyslitelnou součástí sportovního života v Rýmařově. Každoročně se jej účastní téměř stovka hráčů a hráček, aby zápolili o titul mistrů MBL Rýmařov.

K závěrečnému turnaji se účastníci sešli o hodinu dříve, aby se kromě zápasů o konečné umístění zúčastnili též doprovodného programu. Nejprve bylo zahájeno utkání o 3. místo, ve kterém po vyrovnaném průběhu nakonec zvítězili obhájci loňského vítězství White Devils, když porazili The Boom 39:38. V přestávce tohoto zápasu proběhla soutěž o nejlepšího střelce trestných hodů. Této soutěži kralovaly ženy. Nejlepší šestkařkou se stala Katka Stránská před Petrou Dobrevovou a Pavlou Švajdovou a nejlepším mužem soutěže trestných hodů Martinem Sedláčkem. Po utkání o 3. místo přišla na řadu soutěž tříbodových hodů. Tu s velkým náskokem vyhrál Michal Nehera. Vrcholem dne mělo být finálové utkání o celkové vítězství v MBL 2014. Sřetla se v něm

Oldies v posledních dvou letech vyhráli základní kolo, ale vždy ztroskotali ve finále a obsadili tak druhé místo. Ve stejné situaci se nyní ocitli Turisti, kteří skončili v minulém ročníku třetí. Utkání, ve kterém měli zpočátku navrch Oldies, bylo naprosto vyrovnané, ale Oldies nakonec svůj minimální náskok, který udržovali téměř po celý zápas, uhájili a zvítězili 44:39. Družstvo Oldies ve složení Petra Dobrevová, Jaroslav Kala, Tomáš Köhler, Petr Musil, Roman Musil, Michal Nehera, Pavel Nehera, Petr Ošlejšek, Josef Pupík, Bronislav Rektorič, Jáno Slanec, Ivo Štěpán, Olga Valová a Pavel Zeták se tak stalo **Mistry MBL 2014**.

Konečné pořadí:

1. Oldies
2. Turisti
3. White Devils
4. The Boom
5. Ryo Gods

Nejlepší střelec: Martin Sedláček
Chtěli bychom poděkovat všem aktérům ligy, nejen hráčům, ale také rozhodčím, fanouškům a v neposlední řadě pořadatelům MBL - občanskému sdružení BFAA Oldies. *Pavel Nehera*

Autokrosari v Rýmařově zahajují závodní sezónu

V sobotu 29. března začíná autokrosová sezóna prvním závodem seriálu Auto Lašák Hyundai cup Rýmařov 2014. Seriál závodů bude mít šest dílů a dva závody volné. Opět jsou vypsány divize D1, D2 a D3 - ženy. Pro příznivce zveřejňujeme i kalendář závodů pro letošní sezónu. Závody se pojedou ve dnech 29. března, 26. dubna, 31. května, 29. června, 26. července, 30. srpna, 27. září a 18. října. Novinkou letošního seriálu budou závody čtyřkolek dětí. O autokros v Rýmařově začíná být velký zájem, svědčí o tom skutečnost, že o kvalifikaci na závody se začali zajímat i jezdci z jižní Moravy.

Seriál Auto Lašák Hyundai cup se pojedou opět na autokrosové trati pod firmou Styrotrade v Rýmařově. Zveeme skalní příznivce na první závod, který se uskuteční již v sobotu 29. března. Časový harmonogram prvního závodu bude následující: 8.00 - 9.20 formální a technická přejímka, 9.25 - 9.35 rozprava jezdců, 9.40 - 10.00 tréninkové jízdy, 10.10 start závodu. Závody jsou vypsány pro čtyři základní a jednu finálovou jízdu v obou hlavních divizích. Pořadatelé se těší na vaši účast. *Jan Dohnal*

Soukromá řádková inzerce

Prodám samostatný RD v klidné části Rýmařova o velikosti 5+1 (lze rozdělit na 2x 2+1), 2x WC, zastavěná plocha 110 m², užitná plocha 195 m², dvě terasy, garáž a dílna, vytápění UT plynem, napojen na všechny IS, po částečné rekonstrukci (topení, okna, přízemí domu). U domu je zahrada 1340 m², dva skleníky, zahradní chatka a kůlna na nářadí. **Cena dohodou. Tel: 608 887 247.**

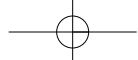

Prodám RD v Rýmařově na Jesenické ulici. Na zahradě 547 m² je zděná hospodářská budova a udírna. V přízemí domu je garáž, kotelná ÚT na plyn nebo tuhá paliva, koupelna s WC a dvě obytné místnosti. V 1. patře byt 3+1, v podkroví 2+soc. Dům je zachovalý, 29 let starý, podsklepený. Cena dohodou. Tel. kontakt: 731 006 106.

Pronajmu, event. prodám objekt typu okál v obci Tvrdkov. Samostatně stojící, nyní využit jako obchod se smíšeným zbožím. Volný ihned, po úpravách vhodný i k bydlení. Cena dohodou, tel.: 603 590 163.

Prodám byt 2+1 (71 m²) v cihlovém domě v Rýmařově. Dům má 4 patra, na každém podlaží jeden nájemník. K bytu patří sklep a prostorná půda. Plastová okna, vytápění plynovým kotlem, WC a koupelna odděleně. Koupelna je po rekonstrukci. V bytě je připojení na internet. V blízkosti autobusové nádraží, supermarket Lidl a poliklinika cca 3 minuty, náměstí 5 minut. Parkování před domem. Cena: 420 000 Kč. E-mail: petmat03@seznam.cz, tel.: 731 614 088.

Prodám el. kamna používaná dva roky za 3500 Kč. Původní cena 6000 Kč. Při rychlém jednání možnost slevy. Tel.: 608 407 451.

- **Zasklívání balkónů**
- **Zimní zahrady**
- **Plastová okna a dveře**

I-nova CZ, s.r.o.,
 Harrachov 10,
 Rýmařov
 tel. 605 778 117
 www.i-nova.cz

**Nově otevřený pneu-servis
 auto-servis**

**Výhodné ceny za kompletní přezutí
 včetně vyvážení**

**(Ke každému kompletnímu přezutí energetický nápoj
 ZDARMA)**

...Jsme nejlevnější na Rýmařovsku...

Dále provádíme:

- Výměnu oleje
- Výměnu brzd a tlumičů
- Výměnu veškerých filtrů
- Nátěry výfuků
- Pískování disků (renovace)
- Prodej pneu, autobaterií, barev, laků, olejů a veškerých kapalin

**Najdete nás přímo na čerpací stanici Robin-Oil
 v Rýmařově.**

Jarní prohlídka za 49,-

ČCHI-KUNG

Bodhidharma - mezinárodní společnost čchi-kung
nejstarší a nejpropracovanější metoda pro dobré zdraví

KURZ PRO ZAČÁTEČNÍKY

od 2. dubna 2014

Informace a přihlášky :
 Studio Sport a zdraví, Žižkova 31, 79501 Rýmařov
 tel. 554 212 346, 607 044 831

PATA

**VÝPRODEJ
 SKLADOVÝCH
 ZÁSOB**

probarvené fasádní OMÍTKY

kontaktní osoba
 M. Vopařil tel.: 606 422 505

JAK VYJDE

Další číslo

**RÝMAŘOVSKÉHO
 HORIZONTU**

bude v prodeji od **11. 4. 2014**

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek

3. 4. 2014

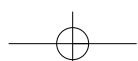
do 12 hodin

**Těšíme se
 na vaše příspěvky!**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, http://www.rymarov.cz/mesto
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 20. 3. 2014. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 28. 3. 2014.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 3. 4. 2014. Další číslo vyjde 11. 4. 2014. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

**DŘEVAŘSKÁ
A LESNICKÁ
SPOLEČNOST**

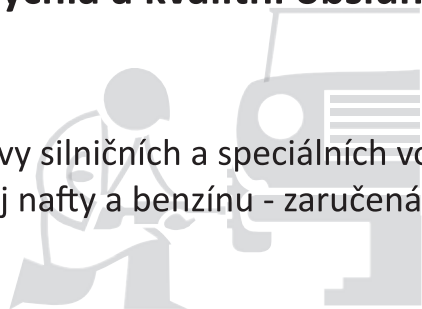
KATR a.s.
Potočná 334/5
793 43 Stará Ves
tel.: 554 230 811, fax: 554 230 800
sekretariat@katr.cz, www.katr.cz

PNEUSERVIS

výměna 4 kol + vyvážení

od 260,- Kč

rychlá a kvalitní obsluha

opravy silničních a speciálních vozidel
prodej nafty a benzínu - zaručená kvalita

adresa: ul. Hutní, 793 42 Janovice

tel.: 554 283 032

**toto je plocha
pro Vaši reklamu 1/4 A4**

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana	A4 barevné obálky.....	4 400 Kč
1/2 strany	A4 barevné obálky	2 200 Kč
1/4 strany	A4 barevné obálky.....	1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana	A4	2 000 Kč
1/2 strany	A4	1 000 Kč
1/4 strany	A4	500 Kč
1/6 strany	A4	350 Kč
1/8 strany	A4.....	250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce

Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou 10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se příplácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374

E-mail: rymhor@seznam.cz *Redakce*

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

Horal Rýmařov

Rýmařovské osmitisícovky

1. ročník: Everest
5. dubna 2014

Rychlostní a vytrvalostní závod v lezení
Kategorie: ženy a muži
Lezecká stěna SVČ Rýmařov
Registrace účastníků: 9:00 až 9:50
Start závodu: 10:00
Startovné: 30 Kč
www.horalrymarov.cz

Spolufinancováno z prostředků města Rýmařova

Městská knihovna Rýmařov

Knihovna zve dětské čtenáře na Noc s Andersenem na téma detektivky v pátek 4. dubna od 18.00

Dobrodružná noc mezi knížkami pro děti od devíti let

Přijímáme poukázky:
Flexipass, Vitalpass a Dárkový pass
od firmy Sodexo.

V naší lékárně dostanete 30 Kč

A ZÁKAZNICKOU KARTU ZA VÁŠ RECEPT!*

* Platí pro výdej léků na recept, hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

CHRAŤE SVÉ KLOUBY ZA AKČNÍ CENY

Proenzi Calci Cube Lady

Lahodné měkké žvýkací karamelky s obsahem vápníku k udržení zdravých a silných kostí.

Balení 30ks

179 Kč

Balení 60ks

299 Kč

Forfit chondrofit 90 tbl.

Unikátní spojení chondroitinu, glukosaminu a vitamínu C a D3 spolu s manganem pro zdravý pohyb bez bolesti.

90 tbl.

299 Kč

Ortho Help

Tradiční přírodní látky pro zdravý pohyb s obsahem glukosaminu, chondroitinu, kolagenu II, kyseliny hyaluronové a zázvoru v nálevových sáčcích či ve formě tablet

+ dárek zdarma gel
v ceně 150 Kč

30 sáčků

420 Kč

180 tbl.

720 Kč

PŘEDEJDĚTE UROLOGICKÝM PROBLÉMŮM

Forfit Cranbefit / CranbeAkutFit

Brusinky s vitamínem C a rutinem.

50+10 kapslí

179 Kč

10+10 kapslí

149 Kč

Uromax Rapid

Tablety s obsahem kanadské brusinky, medvědice lékařské a D-manosou.

10+10 kapslí

183 Kč

Swiss Mega brusinky

Kapsle s obsahem 100% přírodního standardizovaného extraktu z kanadských brusinek.

15 kapslí

193 Kč

50 kapslí

413 Kč

NA KOŽNÍ PROBLÉMY S ŘADOU VÝROBKŮ CUTISHHELP

Vhodné pro léčbu akné, seborey, lupénky a ekzému.

Na kožní problémy s řadou výrobků CutisHelp s obsahem konopí - kosmetika z konopného oleje. **V nabídce je také řada na úlevu od bolesti při zánětech a bolestech pohybového aparátu.**

Přípravky jsou testovány Státním ústavem pro kontrolu léčiv v Praze.

Využijte výhod zákaznické karty, která vám zaručí 30 Kč slevu na recept.*

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

Otevírací doba:

Po - Pá 8.00 - 12.00 12.30 - 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

Lékárna Avion

Člen sdružení Moje Lékárna **mojeLékárna+**